

ภาวะปรสิตในชีวิตประจำวันและชุมชนเมือง

PARASITISM IN DAILY AND URBAN

สุเมฆ ว่องกิจเจริญ

SUMEK WONGKITJAROEN

วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ภาวะปรกติในชีวิตประจำวันและชุมชนเมือง : เวียงนครเขมขันธ์
 ชื่อนักศึกษา   สุขเมฆ ว่องกิจเจริญ
 หลักสูตร   สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
 ปีการศึกษา   2560
 อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์จรรยา ผลประเสริฐ
    คณะกรรมการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

ประธานคณะกรรมการ	
อาจารย์ ชีรบูลย์ ฉลองมณีรัตน์	
คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์	
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา	คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
อาจารย์ จรรยา ผลประเสริฐ	
ผศ.กนกวรรณ อุตันโน	
อาจารย์ชนกพร ไผทลธิธิกุล	

โดยคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและผ่านการสอบแล้ว

เมื่อวันที่ 13 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

 อาจารย์ ชีรบูลย์ ฉลองมณีรัตน์
 คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 วันที่ 18 เดือน มค พ.ศ. 61

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ภาวะปรสติดในชีวิตประจำวันและชุมชนเมือง : เวียงนาครเขษมชิตี

ชื่อนักศึกษา : สุเมฆ ว่องกิจเจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์จรรยา ผลประเสริฐ

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

ปรสติดเป็นภาวะหนึ่งที่สำคัญในระบบนิเวศซึ่งเกิดในชีวิตประจำวันเราก้เกิดภาวะเดียวกับปรสติดด้วยไม่ว่าจะเป็นในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงสถาปัตยกรรมด้วยนอกจากนี้ภาวะปรสติดเชิงสถาปัตยกรรมยังส่งผลดี และสามารถแก้ปัญหาต่างๆในแต่ละพื้นที่รวมถึงยังสามารถอนุรักษ์สถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมไว้อีกด้วย

วิธีการศึกษา และผลการศึกษา การเริ่มต้นของการศึกษาประเด็นนี้เริ่มจากการศึกษาหาข้อมูลของประเด็นในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นเชิงวิทยาศาสตร์ เชิงสังคม เชิงสถาปัตยกรรม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ออกมาของแต่ละเรื่องว่ามีความแตกต่าง คล้ายกัน หรือเหมือนกันในด้านใดบ้าง จากนั้นจึงศึกษาถึงปัญหา และความเหมาะสมของประเด็นนี้ว่าควรเกิดเป็นผลงานชนิดไหนได้บ้าง รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาตรงนี้ด้วย ที่สำคัญคือสามารถทำให้สังคมบริเวณนี้เป็นสังคมที่ส่งผลดีต่อตัวเอง และบริเวณโดยรอบด้วยทำให้วิถีชีวิตของคนในย่านนี้ดีขึ้นและมีความร่วมมือกันในหลายๆเรื่องเกิดเป็นชุมชนที่แข็งแรงและมีภูมิคุ้มกันตัวเองได้

ผลการนำไปประยุกต์ออกแบบ หลังจากที่ได้ทำการศึกษาแล้ว เรารับรู้ถึงรูปแบบและลักษณะของประเด็นที่สนใจ รวมทั้งจุดเด่นของประเด็นที่เราแยกออกมามันสามารถทำให้เราสร้างสรรค์งานที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาตรงส่วนนั้นได้ด้วยประเด็นที่เราศึกษาอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ ทั้งในส่วนภาคการศึกษาข้อมูลและภาคออกแบบจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบคุณในความเมตตากรุณา ความเสียสละที่มีต่อข้าพเจ้าตลอดเวลาในการศึกษาออกแบบวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรมจนสำเร็จลุล่วง เป็นผลงานวิทยานิพนธ์การออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์ได้แก่

- บิดา มารดาและครอบครัวของข้าพเจ้าที่ส่งเสียข้าพเจ้ามาจนถึงปัจจุบัน
- อาจารย์จรรยา ผลประเสริฐและอาจารย์ทุกท่านสำหรับคำแนะนำ
- เจ้าหน้าที่ของเว็มนาครเขษมที่ให้เข้าไปศึกษาพื้นที่บางส่วน
- เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ง
กิตติประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูป.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 องค์ประกอบหลักของโครงการ.....	3
1.6 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ.....	3
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีต่างๆที่ใช้ในการศึกษา	
2.1 ความหมายและความจำกัดความของภาวะปรสิต	4
2.2 ความจำกัดความ	4
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับย่าน	5
2.3.1 ด้านกายภาพ	5
2.3.2 ด้านประชากร	5
2.3.3 ด้านสังคม	5
2.3.4 ด้านวัฒนธรรม	5
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการย่านประวัติศาสตร์	6

2.4.1 ย่านประวัติศาสตร์	6
2.4.2 ลักษณะของเมืองและย่านประวัติศาสตร์	6
2.5 การแบ่งประเภทของย่านประวัติศาสตร์.....	7
2.5.1 ย่านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม	7
2.5.2 ย่านประวัติศาสตร์พาณิชย์กรรม	7
2.5.3 ย่านประวัติศาสตร์อุตสาหกรรม	7
2.5.4 ย่านประวัติศาสตร์ชนบท	7
2.5.5 เขตพื้นที่ทางโบราณคดี	7
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของย่าน	7
2.6.1 การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม Berry and Horton	7
2.6.2 สุวิทย์ เปียผ่อง	8
2.6.3 ฉัตรชัย พงศ์ประยูร	9
2.6.4 กิจฐเขต ไกรवास	9
2.6.5 สุวิทย์ เปียผ่อง	10
2.7 การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย	10
2.7.1 Brain Gocgal	10
2.8 แนวความคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์	11
2.8.1 ความหมายของการอนุรักษ์	11
2.8.2 การศึกษาจินตภาพของ KevinLynch	11
2.9 การศึกษาถึงความหนาแน่นของตัวสถาปัตยกรรมในกรุงเทพฯ	12
2.10 การจัดแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพ	15
2.11 การพัฒนาตามบทบาทการพัฒนาเมืองเป็น 6 เขต	17
2.11.1 เขตอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว	17
2.11.2 เขตเศรษฐกิจของเมือง	17
2.11.3 เขตที่อยู่อาศัย	17

สารบัญ(ต่อ)

2.11.4 เขตอุทยานนคร	17
2.11.5 เขตชุมชนใหม่รองรับสนามบินสุวรรณภูมิ	17
2.11.6 เขตควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อมของเมือง	17
2.12 การศึกษาถึงสถาปัตยกรรมที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาถึงภาวะปรสิต.....	17
2.12.1 สถาปัตยกรรมเก่าที่ยังมีคุณค่า	17
2.13 การศึกษาถึงพื้นที่ว่างระหว่างอาคาร.....	20
2.13.1 ที่ดินที่เป็นเจ้าของเดียวกัน	20
2.13.2 ที่ดินที่ต่างเจ้าของกัน	20
2.14 ลักษณะของอาคารตามกฎหมาย	24
2.15 ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและแนวคิดที่ช่วยในการออกแบบ	25
2.15.1 โครงสร้าง SPACE FRAME	25
2.15.2 หลักการทำงานของ SPACE FRAME	26
2.16 การศึกษาแผนภาพไวโรนอย	27
บทที่ 3 กระบวนการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล	
3.1 การเลือกที่ตั้งโครงการ	28
3.1.1 กลุ่มอนุรักษ์เมืองเก่าและแหล่งวิถีชีวิตดั้งเดิม	28
3.1.2 กลุ่มศูนย์กลางธุรกิจและเศรษฐกิจใหม่	29
3.1.3 กลุ่มรองรับการขยายตัวของเมือง	29
3.2 ข้อสรุปของที่ตั้งโครงการ	29
3.3 เขตสัมพันธวงศ์	34
3.4 ประวัติและความเป็นมาขอที่ตั้ง	34
3.5 การวิเคราะห์ถึงสถาปัตยกรรมที่มีประสิทธิภาพในการหา PARASITE SPACE.....	36
3.6 ความหนาแน่นของ HOST ในพื้นที่	38
3.7 จุดเด่นและความน่าสนใจของพื้นที่ที่ใช้ในการกำหนดโครงการ	38
3.8 ข้อสรุปของพื้นที่ใช้สอยในโครงการจากข้อมูลทั้งหมดที่ศึกษามาออกมาเป็นดังนี้	40

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 4 การนำไปใช้.....	44
4.1 การกำหนดโปรแกรม	44
4.1.1.1 กิจกรรมโครงการหลัก	44
4.1.2 กำหนดองค์ประกอบโครงการ	44
4.1.3 ข้อกำหนดภายในพื้นที่.....	45
4.2 การนำเสนอและข้อเสนอแนะ.....	46
4.2.1 การนำเสนอครั้งแรก	46
4.2.2 การนำเสนอครั้งที่ 2	47
4.2.3 การนำเสนอครั้งที่ 3	48
4.2.4 การนำเสนอครั้งที่ 4	50
บทที่ 5 การออกแบบ 52	
5.1 แนวความคิดของโครงการ 52	
5.1.1 อาคารเก่าและสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล	52
5.1.2 อาคารที่มีสภาพเก่า.....	53
5.1.3 ส่วนที่เป็น parasite space	53
5.2 การวิเคราะห์บริบทที่ตั้งโครงการ Function diagram และ Zoning	54
5.2.1 บริบทโดยรอบของที่ตั้งโครงการ	54
5.2.2 Zoning.....	54
5.3 การพัฒนาแบบ (Schematic Design)	56
5.3.1 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 1	56
5.3.2 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 2.....	58
5.3.3 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 3.....	59
5.3.4 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 4.....	61
5.4 ผลงานการออกแบบขั้นสุดท้าย	63

สารบัญ(ต่อ)

บรรณานุกรม.....	72
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	73

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตารางคะแนนในการเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมของโครงการ.....	33

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1. ความหนาแน่นของตัวสถาปัตยกรรมในกรุงเทพมหานคร.....	13
2. การแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต.....	14
3. โรงภาพยนตร์พระโขนงราม่า.....	18
4. ชุมชนป้อมมหากพ.....	18
5. สะพานเหล็ก.....	19
6.อาคารศุลกสถานหรือสถานีดับเพลิง.....	19
7.กรณี 1 ก.....	20
8.กรณี 1 ข.....	21
9.กรณี 1 ค.....	21
10.กรณี 2 ก.....	22
11.กรณี 2 ข.....	22
12.กรณี 2 ค.....	23
13.กรณี 2 ง.....	23
14.กรณี 3.....	24
15.ตัวอย่างโครงสร้าง SPACE FRAME.....	26
16.ตัวอย่างชิ้นส่วนของโครงสร้าง SPACE FRAME.....	27
17.ตัวอย่างแผนภาพไวโรนอย.....	27
18.แสดงที่ตั้งของเว็งนาครเขษม.....	33
19.ชุมชนเว็งนาครเขษมในอดีตละปัจจุบัน.....	35
20.ตัวอย่างสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล.....	37
21.ความหนาแน่นของสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล (HOST).....	38
22.สินค้าที่นิยมในเว็งนาครเขษม.....	39
23.เทศกาลกินเจและไหว้พระจันทร์.....	39
24.ขอบเขตของพื้นที่โครงการ.....	40
25.รูปการแสดงผังเมืองพระราชกำหนดกฎหมายควบคุมอาคารปี พ.ศ.2556.....	45
26.รูปการแสดงผังเมืองจ้งใหม่ตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคารปี พ.ศ. 2552.....	46
27.ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	47
28.ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	47
29.ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	48
30.รูปแบบของการออกแบบอาคารเท่ากับparasite.....	48
31.รูปแบบของการออกแบบอาคารที่มีสภาพเก่า6ชั้นกับparasite.....	49

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
32.รูปแบบของการออกแบบอาคารสภาพเก่าและพื้นที่ว่างระหว่างอาคารกับparasite.....	49
33.รูปแบบของการออกแบบอาคารที่เชื่อมกันด้วยparasite.....	50
34.ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....	50
35.รูปแบบของการออกแบบส่วนของแกลเลอรี.....	50
36.รูปแบบของการออกแบบส่วนของโรงแรม.....	51
37.รูปแบบของการออกแบบศูนย์การค้า.....	51
38.รูปแบบสถาปัตยกรรมโคโลเนียลในพื้นที่โครงการที่ลงพื้นที่เอง.....	52
39.รูปแบบของอาคารสภาพเก่า 6 ชั้น ที่ลงพื้นที่เอง.....	53
40.ตัวอย่างของรูปแบบparasite space.....	53
41.รูปที่แสดงถึงบริเวณโดยรอบ.....	54
42.รูปที่แสดงถึงzoningภายในโครงการ.....	54
43.รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ.....	55
44.รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ.....	55
45.รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ.....	56
46.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 1.....	57
47.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 2.....	57
48.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 3.....	58
49.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 4 5และ6.....	58
50.รูปที่แสดงถึง Mass concept.....	59
51. รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น1.....	59
52.รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น2.....	60
53.รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น3.....	60
54.รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น 4-66.....	60
55.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นใต้ดิน.....	61
56.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น1.....	61
57.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น2.....	62
58.รูปที่แสดงรูปตัดอาคารรูปที่ 1.....	62
59.รูปที่แสดงรูปตัดอาคารรูปที่ 2.....	62
60.รูปที่แสดงรูปแบบของmass model.....	62
61.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นใต้ดิน.....	63
62.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น1.....	63

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
63.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น2.....	64
64.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น3.....	64
65.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น4.....	65
66.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น5.....	65
67.รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น6.....	65
68.รูปที่แสดง elevation1.....	66
69.รูปที่แสดง elevation2.....	66
70.รูปที่แสดง elevation3.....	66
71.รูปที่แสดง elevation4.....	66
72.รูปที่แสดง section A-A.....	66
73.รูปที่แสดง section B-B.....	66
74.รูปที่แสดงทัศนียภาพ 1.....	67
75.รูปที่แสดงทัศนียภาพ 2.....	67
76.รูปที่แสดงทัศนียภาพ 3.....	67
77.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	68
78.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	68
79.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	69
80.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	69
81.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	70
82.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	70
83.รูปที่แสดงหุ่นจำลอง.....	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ปรสิตวิทยา, พาราสิตวิทยา (parasitology) เป็นการศึกษาการอยู่ร่วมกันระหว่างสิ่งมีชีวิต 2 ชนิดในภาวะต่างๆ โดยเฉพาะภาวะปรสิต (parasitism) มีผู้ให้นิยามไว้ว่า ปรสิตวิทยา คือการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรสิต (parasite) และ โฮสต์ (host), ปรสิตหมายถึงสัตว์ที่อาศัยอยู่ในกายหรือบนผิวกายโฮสต์ ปรสิตขึ้นอยู่กับโฮสต์ จึงปรับตัวให้ทนต่อสภาพแวดล้อมเพื่อยังชีพและสืบพันธุ์ในโฮสต์ ปรสิตและโฮสต์มีทั้งหมด 7 ประเภท

รูปแบบของปรสิต

- Facultative parasite (ปรสิตไม่เจาะจง): ปรสิตที่สามารถอยู่นอกโฮสต์ได้และยัง เจริญต่อได้
- Obligate parasite (ปรสิตแท้): ปรสิตที่ต้องอาศัยอยู่ในโฮสต์เท่านั้น
- Temporary parasite (ปรสิตชั่วคราว): ปรสิตที่อาศัยโฮสต์ในการกินอาหารชั่วคราว ส่วนใหญ่เป็นปรสิตภายนอก
- Accidental parasite (ปรสิตโดยบังเอิญ): ปรสิตที่อยู่ในโฮสต์ที่ไม่ใช่โฮสต์จำเพาะของมันเอง และไม่สามารถเจริญเติบโตต่อได้
- Pseudoparasite (ปรสิตเทียม): สิ่งแปลกปลอมที่ปนอยู่ในโฮสต์ซึ่งมีลักษณะคล้ายปรสิต
- Ectoparasite (ปรสิตภายนอก): ปรสิตที่อาศัยอยู่ตามผิวนอกร่างกายของโฮสต์
- Endoparasite (ปรสิตภายใน): ปรสิตที่อาศัยอยู่ภายในร่างกายของโฮสต์

รูปแบบของโฮสต์

- Definitive host (โฮสต์จำเพาะ): โฮสต์ที่มีปรสิตตัวแก่หรือตัวเต็มวัย ซึ่งมีเพศสมบูรณ์และสามารถสืบพันธุ์ได้
- Intermediate host (โฮสต์ตัวกลาง): คือโฮสต์ที่มีตัวอ่อนปรสิตซึ่งจะเจริญเติบโตเป็นระยะติดต่อ ถ้าวงจรชีวิตปรสิตอาศัยโฮสต์กึ่งกลางมากกว่า 1 ชนิด ให้เรียกว่า first IH, second IH ตามลำดับ
- Paratenic host (โฮสต์ข้างเคียง): มีตัวอ่อนระยะติดต่อของปรสิตที่รอเข้า definitive host
- Accidental host (โฮสต์โดยบังเอิญ): โฮสต์ที่ติดเชื่อปรสิตนั้นโดยบังเอิญ ทั้งที่ไม่ใช่โฮสต์โดยธรรมชาติที่จำเป็นต่อเติบโตหรือดำรงชีวิตของปรสิตแต่สามารถเจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัยได้
- Reservoir host (โฮสต์กักตุน): มีปรสิตอาศัยอยู่แต่ไม่เป็นอันตรายต่อโฮสต์และพร้อมที่จะแพร่พันธุ์ไปยังโฮสต์ตัวอื่น

- Wrong host (โฮสต์ผิดเชื้อ): โฮสต์ที่ติดเชื้อปรสิตนั้นโดยบังเอิญ ทั้งที่ไม่ใช่โฮสต์โดยธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตหรือดำรงชีวิตของปรสิตแต่ไม่สามารถเจริญเติบโตต่อได้
- Transport host (โฮสต์พาหะ): เป็นตัวพาหะที่นำปรสิตจากโฮสต์หนึ่งไปยังอีกโฮสต์หนึ่งได้

นอกจากปรสิตในทางชีววิทยา (biology) แล้วในชีวิตประจำวันเรายังมีปรสิตอยู่รอบๆตัวเราเหมือนกัน ตัวอย่างเช่น การต่อเติมห้องหรือบ้าน ซึ่งตัวบ้านเองทำหน้าที่เป็นโฮสต์ และส่วนที่ต่อเติมทำหน้าที่เป็นปรสิต หรือแมลงลอยตามฟุตบาทก็เป็นปรสิตเหมือนกัน ซึ่งปรสิตในชีวิตประจำวันเราก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดปรสิตในชีวิตประจำวันขึ้นมาจากหลายสาเหตุ ซึ่งแต่ละที่ที่เกิดขึ้นจะมีสาเหตุที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของแต่ละชุมชน ดังนั้นปรสิตทางสถาปัตยกรรมจึงเป็นตัวแก้ไขปัญหามากมายในชุมชนและสามารถผลักดันให้ชุมชนนั้นๆแข็งแกร่งขึ้นได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของชุมชน
- 1.2.2 เพื่อศึกษาและทดลองพื้นที่ว่างที่ไม่มีการใช้งานหรือทิ้งร้างให้เกิดประโยชน์
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวอาคารเก่าที่มีอยู่และการใช้งานของคนในปัจจุบัน
- 1.2.4 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตการเป็นอยู่ของคนให้สอดคล้องกับการออกแบบ
- 1.2.5 เพื่อศึกษาตัวปรสิตทางชีววิทยาและนำมาพัฒนาให้เกิดเป็นงานทางสถาปัตยกรรมที่ส่งผลดีต่อคนและชุมชนแทนผลเสีย

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.3.1 เพื่ออนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าของพื้นที่เดิม
- 1.3.2 เป็นการเอารูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่และแบบดั้งเดิมมาผสมผสานอย่างลงตัว
- 1.3.3 เพื่อศึกษาการใช้งานของคนในปัจจุบันและนำมาออกแบบใหม่ในรูปแบบของสถาปัตยกรรมดั้งเดิม
- 1.3.4 เพื่อเป็นการรักษาวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนในพื้นที่ที่สนใจ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

- 1.4.1 ศึกษารูปแบบของปรสิตทางชีววิทยาให้สอดคล้องกับสถาปัตยกรรม
- 1.4.2 ศึกษาความเป็นอยู่และการใช้งานของคนในชุมชนเมือง
- 1.4.3 ศึกษาที่ว่างระหว่างอาคารและรูปแบบของสถาปัตยกรรม
- 1.4.4 ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและคุณค่าทางสถาปัตยกรรมของชุมชนที่สนใจ
- 1.4.5 ศึกษาความหนาแน่นของอาคารในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- 1.4.6 ศึกษาประวัติความเป็นมาของพื้นที่ที่สนใจ
- 1.4.7 ศึกษาการใช้งานในพื้นที่ขนาดต่างๆที่แตกต่างกัน
- 1.4.8 ศึกษากระบวนการทำงานของไวโลนอย
- 1.4.9 ศึกษาถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นที่เดิม

1.5 องค์ประกอบหลักของโครงการ

- 1.5.1 ส่วนที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว
- 1.5.2 ส่วนที่เป็นศูนย์การค้าแบบดั้งเดิมและแบบห้างสรรพสินค้า
- 1.5.3 ส่วนที่เป็นลานกิจกรรมสำหรับเทศกาลของคนในพื้นที่เดิมและพื้นที่สาธารณะ

1.6 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ

- 1.6.1 เพื่อทราบถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ
- 1.6.2 เพื่อทราบถึงประเด็นปัญหาของชุมชนที่มีความหนาแน่นของอาคาร
- 1.6.3 เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับผู้อยู่อาศัยเดิม
- 1.6.4 เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรมของแต่ละยุคและสามารถอยู่รวมกันได้อย่างลงตัว
- 1.6.5 เพื่อทราบถึงคุณค่าของสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่ควรอนุรักษ์และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนในพื้นที่
- 1.6.6 เพื่อทราบถึงกระบวนการออกแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม

บทที่ 2

แนวความคิดและทฤษฎีต่างๆที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ความหมายและคำจำกัดความของภาวะปรสิต

ปรสิตวิทยา, พาราสิตวิทยา (parasitology) เป็นการศึกษาการอยู่ร่วมกันระหว่างสิ่งมีชีวิต 2 ชนิดในภาวะต่างๆ โดยเฉพาะภาวะปรสิต (parasitism) มีผู้ให้นิยามไว้ว่า “ปรสิตวิทยา คือการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรสิต (parasite) และ โฮสต์ (host), ปรสิตหมายถึงสัตว์ที่อาศัยอยู่ในกายหรือบนผิวของโฮสต์ ปรสิตขึ้นอยู่กับโฮสต์จึงปรับตัวให้ทนต่อสภาพแวดล้อมเพื่อยังชีพและสืบพันธุ์ในโฮสต์ , ปรสิตวิทยา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะปรสิตในประชากรธรรมชาติให้เพียงพอเพื่อควบคุมและกำจัดปรสิตจากประชากรที่ไม่ปกติ, ทั้งของคนและสัตว์ซึ่งมนุษย์พึ่งพา” วิชาปรสิตวิทยาโดยทั่วไป จะมีความหมายจำกัดเฉพาะปรสิตที่เป็นสัตว์ (animal parasites) เท่านั้น และในปรสิตวิทยาทางการแพทย์ (medical parasitology) จะหมายความแคบลงไปอีก โดยจะมุ่งศึกษาเฉพาะปรสิตที่พบในคนหรือที่อาจก่อโรคในคนได้

2.2 คำจำกัดความ

- Symbiosis การอยู่ร่วมกันระหว่างสิ่งมีชีวิต 2 ชนิด เรียกแต่ละสิ่ง ว่า symbiont
- Phoresis เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง symbiont 2 ชนิดที่เพียงแต่เดินทางร่วมกัน เรียก symbiont เป็น phoront
- Mutualism เป็นความสัมพันธ์ที่ symbiont 2 ชนิด ต่างได้ประโยชน์ เรียก symbiont แต่ละชนิดว่า mutual
- Commensalism เป็นความสัมพันธ์ที่ symbiont ฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ อีกฝ่ายไม่ได้หรือเสียประโยชน์แต่อย่างใด; ฝ่ายได้ประโยชน์เรียกว่า commensal ฝ่ายไม่ได้ไม่เสียเรียกว่า โฮสต์ (host) ตัวอย่างเช่น *Entamoeba gingivalis* ในช่องปากคน
- Parasitism เป็นความสัมพันธ์ที่ symbiont ชนิดหนึ่งได้ประโยชน์และชนิดหนึ่งเสียประโยชน์หรือเป็นอันตราย ตัวที่ได้ประโยชน์คือได้ทั้งที่พักพิงอาศัยและอาหาร เรียกว่าปรสิต (parasite) ตัวที่เสียประโยชน์จนบางครั้งเกิดอันตรายต่อตนเอง เรียกว่า โฮสต์ตัวอย่างเช่น *Entamoeba histolytica* ในลำไส้คน

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับย่าน

ย่านจะประกอบไปด้วยระแวกบ้านหรือบ้านต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกัน เช่น ย่านศูนย์กลางเมือง ย่านชานเมือง ย่านพักอาศัย ย่านชุมทางรถไฟ ย่านอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยลักษณะทางกายภาพ รูปทรงของอาคาร รูปแบบการสัญจร และกิจกรรมหลักของพื้นที่ตลอดจนลักษณะทางสังคม สามารถบ่งบอกได้ถึงความเป็นย่านของเมือง วิลลศรี ลิมธนากุล (2537: 10.13) ได้กำหนดแนวความคิดกับมิติของย่านเป็น 4 ด้าน

2.3.1 ด้านกายภาพ ย่านเป็นบริเวณที่ต้องการพื้นที่ มีรูปร่างและขอบเขตที่ไม่แน่นอน เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่แวดล้อมอยู่โดยรอบพื้นที่ และการเบียด การเหลื่อมล้ำซ้อนของย่านอื่นที่อยู่ข้างเคียง รวมถึงบริเวณที่มีการกระจุกตัวของกิจกรรมอย่างหนาแน่น จะมีความเข้มข้นของแรงดึงดูดที่สูง สภาพพลวัตของศูนย์กลางย่าน และสภาพพลวัตของย่านที่อยู่บริเวณข้างเคียงจะมีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพของย่าน

2.3.2 ด้านประชากร และระดับสมาชิกภาพของประชากร บริเวณที่จะเรียกว่าย่านได้ต้องมีขนาด และความหนาแน่นของประชากรจำนวนหนึ่ง และต้องมีสภาพพลวัตของประชากรที่เกิดจากการไหลเข้าออก อันเนื่องมาจากแรงดึงดูดบางประการที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะของแต่ละย่าน นอกจากนี้ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง คือระดับสมาชิกภาพของประชากรหรือความเข้มข้นความถาวรในการเป็นสมาชิกภาพของย่านว่ามีมาน้อยเพียงใด และมีสัดส่วนของสมาชิกภาพถาวรหรือชั่วคราว

2.3.3 ด้านสังคม ย่านเป็นสถาบันทางสังคมที่นอกจากความสัมพันธ์จากการพบปะพูดคุยกับทุกวันแล้ว คนในย่านเดียวกันก็ต้องมีบทบาท และหน้าที่ที่พึงกระทำต่อกันในลักษณะต่างๆ ตามสถานะภาพของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันออกไป รวมทั้งทุกคนในฐานะสมาชิกของสังคมย่านเดียวกันก็ยังมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อส่วนรวมด้วย

2.3.4 ด้านวัฒนธรรม ความคิด และระบบความหมาย ในด้านที่เกี่ยวกับระบบคุณค่า ย่านจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงตำแหน่งของบุคคลว่าอยู่ในสถานภาพใด และเป็นคนในชนชั้นใดของสังคม เพราะย่านแต่ละย่านเกิดขึ้นมาด้วยภูมิหลัง และอยู่ในทำเลที่ต่างกันออกไป รวมถึงย่านยังแสดงให้เห็นบุคลิกถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อเมือง โดยผ่านการเป็นสมาชิกของย่านนั้นๆ

ชัยัญ ชีวภรณ์ภักดิ์ (2542: 18-19) ย่าน หมายถึงพื้นที่ส่วนหนึ่งของเมืองที่มีบริเวณขนาดกลางไปจนถึงขนาดใหญ่ คนจะรับรู้ความเป็นย่านเมื่อเข้าสู่ย่านย่านนั้นแล้ว สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ย่านที่เกิดจากการรวมกลุ่มของอาคารและของกิจกรรม ลักษณะของย่าน คือ ความหลากหลายและครอบคลุมบริเวณคาบเกี่ยวกันอย่างซับซ้อน

Hartshorn (1980, อ้างถึงใน กฤตพร หัวเจริญ, 2546) ได้กล่าวว่า ย่านหรือระแวกมิได้เป็นหน่วยพื้นที่ ซึ่งตั้งขึ้นโดยผ่านเจ้าหน้าที่ปกครอง แต่เป็นหน่วยพื้นที่ซึ่งเกิดจากหน้าที่ มีทัศนคติที่คล้ายกัน และในย่านนั้นอาจมีสถาบันต่างๆร่วมกัน เช่น วัดหรือสถานบริการต่างๆของ

ย่าน จึงเกิดจากเกณฑ์ทางสังคมและทางกายภาพ คือสภาพแวดล้อมของย่านนั้น ตลอดจนความมั่นคงของย่านและการยึดเหนี่ยวร่วมกัน อีกทั้งอาจมีเกณฑ์อื่นๆ ประกอบดังนี้

- 2.3.1 ความเกี่ยวพันกันในระหว่างการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ
- 2.3.2 ความเปลี่ยนแปลงด้านองค์ประกอบของประชากร และลักษณะการถือครองที่ดิน
- 2.3.3 ความต้องการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ
- 2.3.4 ลักษณะการเข้าถึงภายในย่านหรือละแวกบ้าน และระหว่างบ้านด้วยกัน
- 2.3.5 ความพอใจของผู้อาศัยที่มีต่อระบบสาธารณูปโภค
- 2.3.6 การลงทุนทางด้านบริการ และรายได้ที่เกิดขึ้น
- 2.3.7 อำนาจของผู้อาศัยในย่านที่จะควบคุมขนาดของย่านได้

2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการย่านประวัติศาสตร์

2.4.1 ย่านประวัติศาสตร์ หมายถึง ย่านที่มีวิวัฒนาการตั้งแต่ในอดีต ซึ่งเคยเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญ มีบทบาทและความสำคัญทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม แต่เมื่อมีปัจจัยหลายอย่าง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเจริญสู่พื้นที่อื่น แต่พื้นที่นั้นก็ยังเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์

2.4.2 ลักษณะของเมืองและย่านประวัติศาสตร์ (ชาดา สุทธิธรรม, 2533: 142-150, อ้างถึงใน ทวีเดช ทองอ่อน, 2538) สามารถจำแนกเมืองประวัติศาสตร์ตามช่วงอายุของเมือง ได้ 4 ประเภท คือ

2.4.2.1 เมืองร้าง หมายถึง เมืองที่มีความรุ่งเรืองอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือ หลายช่วงเวลาหนึ่ง หรือหลายช่วงก่อนจะถูกทิ้งร้างไปจนถึงปัจจุบัน อันเนื่องมาจากภัยสงครามหรือภัยพิบัติอื่นๆ เช่น เมืองสุโขทัย นครวัด พุกาม ทอมแกด คาร์เซจ ปอปปเปอ เป็นต้น ปัจจุบันเมืองลักษณะแบบนี้กลายเป็นแหล่งศึกษาและท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญ

2.4.2.2 เมืองโบราณที่ถูกทิ้งร้าง และนำกลับมาใช้ใหม่ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากพื้นที่ในการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบันถูกจำกัดขึ้น จึงมีการไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เมืองเดิมที่ถูกทิ้งร้างไป และการตั้งถิ่นฐานแบบนี้มักจะทำลายหลักฐานของเมืองโบราณเดิมโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น อยูธยา เชียงใหม่ ลพบุรี โตะเกี้ยว เป็นต้น

2.4.2.3 เมืองที่มีพัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบัน หมายถึง เมืองโบราณหรือเมืองประวัติศาสตร์ที่มีการใช้หน้าที่ของเมืองอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรือง ความตกต่ำ การฟื้นฟูและชีวิตของเมืองมีการพัฒนาตลอดเวลา เช่น โรม ลอนดอน ปารีส กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

2.4.2.4 เมืองที่ถูกทิ้งร้างไปในช่วงระยะหนึ่ง และนำกลับมาใช้ใหม่ในยุคประวัติศาสตร์ถึงปัจจุบันใหม่ เมืองเช่นนี้ปรากฏมากในทวีปยุโรป เป็นเมืองที่มีหลักฐานในช่วงพัฒนาของเมือง 2 แบบ คือ ลักษณะของเมืองในยุคโบราณแล้วหยุดไป ต่อมามีการกลับเข้าไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในยุคประวัติศาสตร์ และพัฒนาเมืองมาจนถึงปัจจุบัน การกลับไปตั้งถิ่นฐานใหม่นั้น อาจเป็นกลุ่มชนใหม่หรืออารยธรรมใหม่

2.5 การแบ่งประเภทของย่านประวัติศาสตร์

2.5.1 ย่านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม (Historic /Architectural District) เป็นบริเวณพื้นที่ที่ประกอบด้วยอาคารทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและพัฒนาการเมือง

2.5.2 ย่านประวัติศาสตร์พาณิชย์กรรม (Commercial District) เป็นบริเวณพื้นที่ที่ประกอบด้วยอาคารทางประวัติศาสตร์เชิงพาณิชย์กรรมเป็นสำคัญ

2.5.3 ย่านประวัติศาสตร์อุตสาหกรรม (Industrial District) เป็นบริเวณพื้นที่ที่ประกอบด้วยกลุ่มอาคารหรือสิ่งก่อสร้างทางอุตสาหกรรมที่แสดงถึงประวัติศาสตร์พัฒนาการของความเจริญทางอุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะปรากฏในรูปของหมู่บ้านอุตสาหกรรม หรือนิคมอุตสาหกรรม

2.5.4 ย่านประวัติศาสตร์ชนบท (Rural District) เป็นบริเวณพื้นที่ในชนบทที่ยังรักษาไว้เป็นรูปแบบทางประวัติศาสตร์ของการดำเนินชีวิตในชนบท ประกอบด้วยบ้านเรือนในท้องถื่นรูปแบบของพื้นที่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือกิจการ

2.5.5 เขตพื้นที่ทางโบราณคดี (Archaeological District) เป็นการรวมแหล่งโบราณคดีหลายๆแห่งที่อยู่ใกล้เคียงกันมารวมกัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์และความสำคัญของแหล่งโบราณคดีเหล่านั้น ให้มีเนื้อหาที่สัมพันธ์และต่อเนื่อง (อภิชัย กาบทอง, 2542: 18-19, อ้างถึงใน ชัญญู ชีวภรณ์วิวัฒน์)

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของย่าน

2.6.1 การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม Berry and Horton (1978, อ้างถึงใน กฤตพร หัวใจเจริญ, 1946:11) มีแนวคิดว่ารูปแบบของย่านการค้านั้นมีความสัมพันธ์การเจริญเติบโตของเมืองโดยในระยะหลังมีแนวโน้มที่ว่ากิจกรรมประเภทเดียวกันจะมาอยู่ใกล้ชิดกันหรือรวมกลุ่มกันมากขึ้น และร้านค้าขนาดเล็กจะค่อยๆหมดไปแต่จะมีการสร้างร้านค้าหรือธุรกิจการค้าขนาดใหญ่ขึ้นแทนที่เมื่อเมืองเจริญขึ้นซึ่งรูปแบบของย่านการค้าจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ

2.6.1.1 ส่วนการค้าแบบดั้งเดิม จะมีตลาดเป็นศูนย์กลาง และมีร้านค้าแบบห้องแถว อยู่รายรอบเมื่อเมืองเจริญขึ้น ส่วนการค้าได้รับการพัฒนาและปรับปรุง ด้วยเหตุผลนี้บทบาทและหน้าที่ของย่านการค้าเก่า จึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปคือ มีธุรกิจร้านค้าใหม่ๆ เพิ่มเติม ในปัจจุบันการค้าปลีกกลายเป็นบทบาทหน้าที่เด่นของย่าน ซึ่งก่อนหน้านั้นย่านนอกจากจะเป็นการค้าปลีกแล้วยังเป็นเขตการค้าส่ง เขตอุตสาหกรรม และเขตที่อยู่อาศัย โยเขตธุรกิจการค้าแบบดั้งเดิมนี้จะพลุกพล่านในช่วงกลางวันและจะเงียบในช่วงกลางคือ โดยให้บริการลูกค้าหลายระดับ

2.6.1.2 ส่วนการค้าแบบสมัยใหม่ เป็นส่วนที่มีการเพิ่มเติมขึ้นมาในภายหลัง ประกอบด้วย ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า โรงแรมชั้นหนึ่ง โรงภาพยนตร์ สำนักงาน บริษัทต่างๆ เป็นต้นเพื่อให้บริการแก่ผู้มีฐานะปานกลาง และฐานะดี ตลอดจนนักท่องเที่ยว

2.6.2 สุวิทย์ เปียผ่อง (2535: 70-71) การเลือกย่านการค้า ในการเลือกที่ตั้งของย่านการค้าปลีก ผู้ค้าปลีกจะต้องเลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับลักษณะร้านของตน ซึ่งย่านการค้าอาจมีอาจมีให้เลือก 5 ประเภทใหญ่ๆด้วยกัน คือ

2.6.2.1 ย่านการค้าในเมือง (Downtown Area) เป็นย่านการค้าที่เหมาะสมที่จะตั้งร้านสรรพสินค้า ร้านสรรพอาหาร ร้านขายสินค้าทั่วไป ร้านค้าสินค้าเฉพาะอย่าง เป็นย่านที่มีลูกค้าและประชากรสัญจรไปมาหนาแน่น เป็นย่านที่มีการขายสินค้ามากมายหลายชนิด เช่น อนุสาวรีย์สำเพ็ง บางลำพู ประตูน้ำ พารุรัต สะพานหิน บ้านหม้อ เวียงนครเกษม เป็นต้น

2.6.2.2 ย่านที่มีคนหนาแน่นรองลงมาจากในตัวเมือง (Secondary Shopping District) ร้านค้าที่อยู่ในบริเวณนี้จะขายสินค้าให้กับประชาชนบางส่วนของตัวเมืองเท่านั้น เช่น ร้านค้าแถวท่าพระจันทร์ ตลาดพร้าวมังคุด บางเขน บางแค เป็นต้น

2.6.2.3 ย่านร้านค้าที่อยู่ใกล้ที่พักอาศัย (Neighborhood Shopping District) เป็นย่านการค้าที่อยู่ใกล้ที่พักอาศัย มุ่งขายเฉพาะคนที่บ้านอยู่แถวนั้น มักจะเป็นร้านค้าขนาดเล็ก ร้านขายของเบ็ดเตล็ดปากซอย ย่านการค้าในลักษณะนี้ผู้จัดสรรบ้านและที่ดินได้กันไว้เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าปลีกได้เลือกซื้อไว้

2.6.2.4 ย่านการค้าตามแนวถนน (String District) ลักษณะเป็นย่านการค้าที่มีร้านค้าสองข้างทางถนนที่เชื่อมไปสู่ตัวเมือง มุ่งที่จะขายสินค้าให้แก่ลูกค้าที่ผ่านไปมา เช่น ร้านค้าแถวถนนเพชรเกษม ร้านค้าย่านถนนสุขุมวิท ร้านค้าย่านถนนพหลโยธิน ได้แก่ ร้านค้าที่ขายอาหาร ขายผลไม้ ขายดอกไม้ ต้นไม้ ไซรัสมรทยนต์ ปมน้ำมัน และแก๊ส

2.6.2.5 ศูนย์การค้า (Planned Shopping Center) ตามหลักศูนย์การค้าจะตั้งอยู่ชานเมือง ซึ่งหาที่จอดรถได้ง่าย หรืออาจจะตั้งในเมืองที่ว่างเปล่า แต่ในเมืองไทยมักจะตั้งอยู่ในตัวเมืองหรือในที่ที่มีคนผ่านไปมาได้สะดวก ทั้งนี้เพราะคนไทยยังมีรถส่วนบุคคลน้อยเมื่อเทียบกับประชากร การไปจับจ่ายยังต้องยังต้องอาศัยบริการสาธารณะ คือรถเมล์ รถแท็กซี่ ถ้าอยู่ไกลย่านชุมชนก็ไม่สะดวก ศูนย์การค้าประกอบด้วย ร้านสรรพสินค้า ร้านสรรพอาหาร ร้านสินค้าเฉพาะ

อย่าง ที่พัคผ่อนหย่อนใจ โรงภาพยนตร์ ร้านอาหาร คอฟฟี่ชอป ฯลฯ เป็นที่รวมของสินค้าและบริการทุกชนิด เรียกว่า One-Stop Shopping

2.6.3 จัตุรัส พงศ์ประยูร (2527, อ้างถึงใน กษมา วรรณศิลป์, 2540) รูปแบบที่ตั้งของการค้าและบริการสามารถพบได้ 2 แบบคือ

2.6.3.1 รูปแบบการกระจายตัว แต่ละหน่วยของกิจการจะอยู่ห่างกันเพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันระหว่างกัน สาเหตุของการที่ตั้งอยู่ห่างกัน เนื่องจากการแข่งขันกันเพื่อแย่งปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ที่ดินที่เหมาะสมในด้านทำเล เป็นต้น อีกสาเหตุมาจากการที่กิจการนั้นเป็นกิจการที่ต้องอาศัยกลุ่มลูกค้าจากการที่ลูกค้ากระจายตัวออกไป ทำให้กิจการต้องกระจายตัวตามไปด้วย เช่น ร้านจำหน่ายของใช้ประจำวัน โดยในร้านที่จำหน่ายสินค้าเหมือนกัน ผู้ซื้อจะนิยมซื้อจากร้านที่อยู่ใกล้มากกว่าที่จะไปซื้อร้านที่อยู่ไกลออกไป นอกจากนี้ยังพบว่าการกระจายตัวของธุรกิจการค้าจะอยู่ในลักษณะที่เป็นแทบยาวไปตามเส้นทางคมนาคม โดยธุรกิจการค้าจะคำนึงถึงการเข้าถึงจากภายนอกเป็นสำคัญ ซึ่งร้านค้าที่มีรูปแบบที่ตั้งแบบกระจายตัวนี้ ได้แก่

- ร้านค้าตามถนนหลวงเป็นร้านค้า ที่ตั้งอยู่บนถนนที่เป็นเส้นเชื่อมต่อระหว่างเมือง โดยการขยายตัวของร้านค้า จะเป็นไปตามธรรมชาติไม่ได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า

- ร้านค้าตามถนนในเมืองเป็นร้านค้า ที่ตั้งอยู่บริเวณถนนสายสำคัญของเมือง เช่น ถนนที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เป็นต้น ซึ่งร้านค้าเหล่านี้จะมีที่ว่างด้านหน้าสำหรับแสดงหรือขายสินค้า ตามถนนสายรอง ตรอก ซอย จะมีร้านค้าตั้งอยู่โดดเดี่ยวหรือรวมกลุ่มขนาดย่อม เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ละแวกใกล้เคียง

- ร้านค้าตามถนนชานเมืองเป็นร้านค้า ที่ตั้งอยู่บริเวณถนนที่เพิ่งตัดใหม่ โดยเฉพาะในเขตชานเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อย่างรวดเร็ว ลูกค้าส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตชานเมือง

- รูปแบบรวมตัว เป็นรูปแบบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการค้าต้องอาศัยลูกค้าเป็นหลักใหญ่หรือลูกค้าที่มีอยู่กลุ่มเดียวหรือมีน้อย สาเหตุที่ทำให้เกิดการรวมตัวเองเนื่องจากในพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีแรงดึงดูดใจให้ลูกค้านิยมเข้ามาใช้บริการ ทำให้กิจการใหม่ๆ เข้ามาใกล้กับกิจการที่มีอยู่เดิมมากขึ้น อีกสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสินค้าของกิจการยังไม่ได้มาตรฐานและยังไม่สามารถใช้แทนกันได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้เกิดการรวมตัวเพื่อการเลือกซื้อ โดยที่ผู้ซื้อสามารถเปรียบเทียบสินค้าได้ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับสินค้าบางอย่าง เช่น รถยนต์ ของใช้ประจำวัน เครื่องแต่งตัว เป็นต้น

2.6.4 กิจรัฐเขต ไกรวาส (2538: 20-25) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ที่ดินประเภทการค้า มีการแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยได้แก่

2.6.4.1 ปัจจัยทางด้านกายภาพประกอบด้วย ระบบคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค ประเภทของการใช้ที่ดินในบริเวณข้างเคียง ความสะดวกในการเข้าถึงและศูนย์กลางของเมือง

2.6.4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ราคาที่ดิน ค่าเช่า เงินลงทุน ผลตอบแทน ผลประโยชน์ที่ได้รับ และความเกี่ยวข้องเชิงแข่งขันหรือส่งเสริมกัน

2.6.4.3 ปัจจัยทางสังคมประกอบด้วย จำนวนประชากร ลักษณะประชากร ความปลอดภัยและกฎหมาย

2.6.5 สุวิทย์ เปี้ยผ่อง (2527: 71-73) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ที่ดิน ประเภทพาณิชยกรรม แบ่งออกเป็น 5 ประเภทได้แก่

2.6.5.1 พฤติกรรมของผู้ซื้อสินค้าในแต่ละชนิด สินค้าแต่ละอย่างย่อมจะมีความใกล้ชิดกับพฤติกรรมของผู้ซื้อ ผู้ซื้อที่มีความต้องการซื้อใช้ประจำ (ข้าวสาร น้ำตาล น้ำปลา หอม กระเทียม เป็นต้น) จึงต้องตั้งอยู่ใกล้บ้านผู้ซื้อ

2.6.5.2 ทางเดินเท้าของผู้ซื้อบริโภค การเดินทางทำยิ่งมากเท่าไรก็ยิ่งสำคัญ แสดงให้เห็นว่าธุรกิจการค้าหรือการค้าใดก็ตามที่ไม่มีเส้นทางสัญจรทางเท้าแล้ว ย่อมไม่สามารถเจริญเติบโตได้หรือขยายตัวได้

2.6.5.3 ท่าเลที่ใกล้กับคู่แข่งอื่น ๆ แหล่งการค้าที่มีผู้ขายมาก มักจะมีลูกค้าไปใช้บริการเนื่องจากมีให้เลือกตามความพอใจและสามารถต่อรองได้

2.6.5.4 ความสามารถเข้าถึงได้สะดวก ปัจจัยต่าง ๆ มีส่วนในการเข้าถึงผู้มาซื้อสินค้าไปยังที่ยานการค้า หรือ แหล่งการค้าได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ถนน แม่น้ำลำคลอง

2.7 การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย

2.7.1 Brain Gocgal (อ้างอิงใน ชนิน วิเศษสิทธิกุล, 2547: 12) การพิจารณาเลือกทำเลเป็นที่อยู่อาศัยมีปัจจัย 3 ประการ คือ ลักษณะของบ้าน ลักษณะของชุมชน และความสัมพันธ์ของที่ตั้งนั้น ๆ กับพื้นที่โดยรอบ หากแต่ในทางปฏิบัติแล้วจะเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งอยู่อาศัย ควรจะมีคุณสมบัติดังนี้

2.7.1.1 รายได้ (Income) ความพอใจและการเลือกที่อยู่อาศัยจะมีความสัมพันธ์กันยิ่งขึ้น เมื่อรายได้ของผู้อาศัยมากขึ้นเท่าใด โอกาสของการเลือกชนิดบ้าน ที่ตั้งและความพอใจในสิ่งที่ชอบก็จะได้รับการตอบสนองมากขึ้นเท่านั้น

2.7.1.2 การเข้าถึงแหล่งงาน (Job Access) การกระจายของแหล่งงาน อาจมีอิทธิพลต่อการกระจายของการอยู่อาศัยของประชากรมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งงานกับความเป็นไปได้หลาย ๆ ด้าน ด้านที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากบ้านไปที่ทำงาน ราคาที่ดินที่เหมาะสม ความต้องการอื่น ๆ ในการติดต่อกับเมื่อและสิ่งที่น่าสนใจต่าง ๆ ด้านที่ตั้ง

2.7.1.3 สภาพครอบครัว (Family Status) การมีเด็กในครอบครัวมีผลสะท้อนสำคัญต่อการใช้พื้นที่ ยังมีสัดส่วนของเด็กมากเท่าใด ก็ยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้ต้องการบ้านที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

2.7.1.4 ปัจจัยอื่นๆ (Other Factors) การแบ่งผิว เชื้อชาติ และชนชั้น ก็มีผลต่อการเลือกที่ตั้งของที่อยู่อาศัย นอกจากนี้พื้นที่เมืองที่มีบริการสาธารณะที่ไม่เท่าเทียมกันก็อาจก็อาจมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

2.8 แนวความคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์

2.8.1 ความหมายของการอนุรักษ์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (อ้างใน วิฑิตวิฑิต ชัยสวัสดิ์อารี, 2542: 18) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ไว้ว่า การอนุรักษ์คือการรักษาให้คงเดิม โดยอธิบายการอนุรักษ์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ คือ รู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพให้นานที่สุด เกิดประโยชน์มากที่สุดและสูญเสียน้อยที่สุด ส่วนการอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม คือ การรู้จักรักษาไว้มิให้สูญสิ้นไปหรือให้อยู่ในสภาพเดิม การอนุรักษ์มีความหมาย 2 นัยยะ อย่างแรกคือความหมายแบบกว้าง (อ้างใน ทวีเดช ทองอ่อน, 2538: 9) หมายถึงการใช้และการจัดการตามสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้เพียงพอในอนาคต อย่างที่สองคือความหมายแบบแคบ หมายถึง ปรับปรุงหรือป้องกันอาคารหรือกลุ่มอาคารและบริเวณใกล้เคียงโดยมักจะเป็นอาคารที่มีครุภาพดีทางสถาปัตยกรรม หรือที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณดังกล่าวอาจมีขอบเขตตั้งแต่หมู่บ้าน เมืองขนาดเล็ก หรืออาจเป็นส่วนหนึ่งของเมือง เช่น ถนน ตลาด กลุ่มอาคารใกล้โบสถ์ วัด หรือแม้แต่ส่วนหนึ่งของอาคารเป็นต้น การอนุรักษ์หมายถึงการเข้าใจในเรื่องของเอกลักษณ์ของตนเองและชุมชน การดำรงเอกลักษณ์นั้นไว้จะเป็นเครื่องชี้ซึ่งความเป็นมา วิวัฒนาการ และการพัฒนาของเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ สังคม

2.8.2 การศึกษาจินตภาพของ Kevin Lynch, 1960 (อ้างใน ยุทนา พยุยงค์, 2535: 45) สามารถทำให้เข้าใจองค์ประกอบของเมืองในการอนุรักษ์ มีรูปแบบ 5 ประเภทคือ

2.8.2.1 เส้นทาง เป็นเส้นทางหลักและทางรอง ที่ผู้คนใช้ประจำ ซึ่งมีส่วนทำให้เราสามารถจดจำไว้ได้

2.8.2.2 เส้นขอบ เป็นแนวหรือเส้นกำหนดขอบเขตขอบย่าน โดยย่านบางแห่งไม่มีขอบเขตที่แน่นอน เพราะย่านบางแห่งออกจากศูนย์กลางไปผสมกับย่านอื่น จึงทำให้ไม่สามารถแบ่งขอบเขตของย่านได้

- จุดหมายตา/จุดสังเกต เป็นจุดสังเกตที่มีลักษณะเด่นภายในเมือง ที่ปรากฏแก่สายตาคนทั่วไป ซึ่งจุดสังเกตสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. จุดหมายตาระยะไกล เป็นจุดสังเกตที่สามารถมองเห็นได้จากระยะไกล มักมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ จะใช้เป็นจุดอ้างอิงสำหรับผู้ที่ไม่ได้อยู่ประจำถิ่นนั้นๆ ซึ่งจุดหมายตาระยะไกลได้แก่ เจดีย์ ภูเขา ตีกระฟ้า เป็นต้น

2. จุดหมายตาระยะใกล้ เป็นจุดสังเกตที่มีขนาดเล็กและสามารถมองเห็นได้จากระยะใกล้ๆ เท่านั้น ส่วนใหญ่สำหรับผู้คนในเมืองนั้นๆ เช่น น้ำพุ อนุสาวรีย์ เป็นต้น

- จุฑารวม มีลักษณะเป็นจุดสังเกตประเภทหนึ่ง แต่ต่างกันที่เป็นจุดรวมของกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนเป็นบริเวณที่มีความเคลื่อนไหวของกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา มีความชัดเจนในการเป็นศูนย์กลางกิจกรรมในเมือง และบางครั้งจุดสังเกตและจุดศูนย์รวมก็อยู่ในสถานที่เดียวกัน เช่น บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เป็นต้น

2.9 การศึกษาถึงความหนาแน่นของตัวสถาปัตยกรรมในกรุงเทพฯ (ความหนาแน่นของ HOST)

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงและนครที่มีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงินการธนาคาร การพาณิชย์ การสื่อสาร และความเจริญของประเทศ เป็นเมืองที่มีชื่อยาวที่สุดในโลก ตั้งอยู่บนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านและแบ่งเมืองออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี โดยกรุงเทพมหานครมีพื้นที่ทั้งหมด 1,568.737 ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรกว่าห้าล้านคน ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเอกนคร(primate city) มีผู้กล่าวว่า กรุงเทพมหานครเป็น "เอกนครที่สุดในโลก" เพราะมีประชากรมากกว่านครที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ถึง 40 เท่า มหาวิทยาลัย Loughborough University จัดกรุงเทพมหานครว่าเป็นนครโลกระดับแอลฟาแลบ กรุงเทพมหานครยังเป็นเมืองที่มีตีกระฟ้ามากที่สุดเป็นอันดับที่ 9 ของโลก มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่นพระบรมมหาราชวัง พระที่นั่งวิมานเมฆ และวัดต่างๆ นอกจากนี้ยังมีแหล่งช้อปปิ้งและค้าขายที่สำคัญมากมาย ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติมากมาย โดยในปี พ.ศ. 2555 องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ได้จัดอันดับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีคนเดินทางเข้า เป็นอันดับที่ 10 ของโลก และเป็นอันดับที่ 2 ของเอเชีย โดยมีคนเดินทางมากกว่า 26.5 ล้านคน

ในสมัยอาณาจักรอยุธยา กรุงเทพมหานครยังเป็นเพียงสถานีการค้าขนาดเล็กอยู่ที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมา มีขนาดเพิ่มขึ้นและเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง 2 แห่งคือ กรุงธนบุรี ในปี พ.ศ. 2311 และกรุงรัตนโกสินทร์ใน พ.ศ. 2325 กรุงเทพมหานครเป็นหัวใจของการทำให้ประเทศสยามทันสมัย และเป็นเวทีกลางของการต่อสู้ทางการเมืองของประเทศตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 20 นครเติบโตอย่างรวดเร็วและปัจจุบันมีผลกระทบสำคัญต่อการเมือง

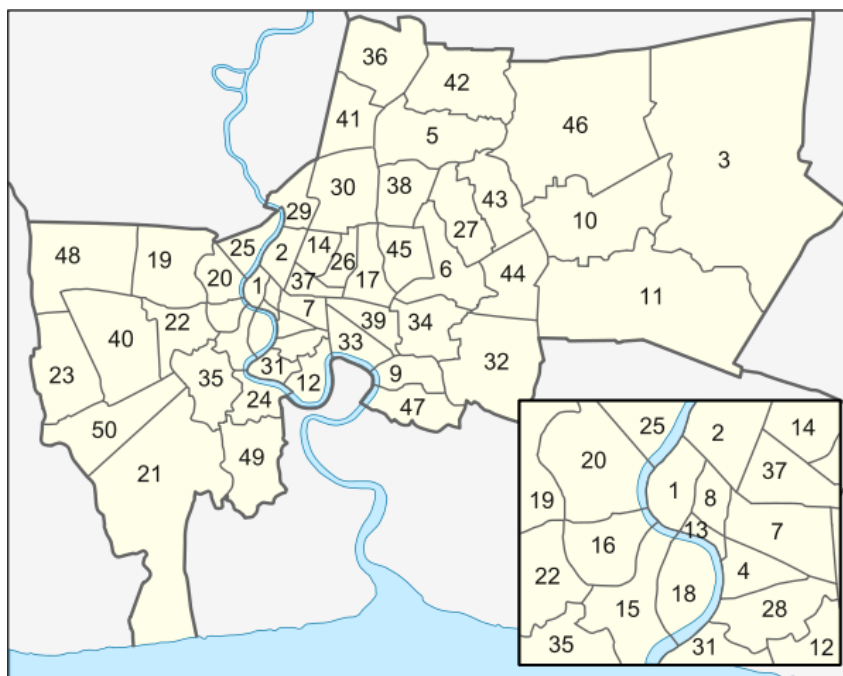
เศรษฐกิจ การศึกษา สื่อและสังคมสมัยใหม่ของไทย ในช่วงที่การลงทุนในเอเชียรุ่งเรือง ทำให้บริษัทข้ามชาติจำนวนมากเข้ามาตั้งสำนักงานใหญ่ภูมิภาคในกรุงเทพมหานคร ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นกำลังหลักทางการเงินและธุรกิจในภูมิภาค นอกจากนี้ยังเป็น ศูนย์กลางการขนส่งและสาธารณสุขระหว่างประเทศ และกำลังเติบโตเป็นศูนย์กลางศิลปะ แฟชั่น และการบันเทิงในภูมิภาค อย่างไรก็ดี การเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานครขาดการวางผังเมือง ทำให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ ถนนที่จำกัดและการใช้รถส่วนบุคคลอย่างกว้างขวางส่งผลให้เกิดปัญหาจราจรแออัดเรื้อรัง

รูปที่ 2.1 ความหนาแน่นของตัวสถาปัตยกรรมในกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้กรุงเทพมหานครมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต

1. เขตพระนคร	15. เขตธนบุรี	29. เขตบางซื่อ	43. เขตคันนายาว
2. เขตดุสิต	16. เขตบางกอกใหญ่	30. เขตจตุจักร	44. เขตสะพานสูง
3. เขตหนองจอก	17. เขตห้วยขวาง	31. เขตบางคอแหลม	45. เขตวังทองหลาง
4. เขตบางรัก	18. เขตคลองสาน	32. เขตประเวศ	46. เขตคลองสามวา
5. เขตบางเขน	19. เขตตลิ่งชัน	33. เขตคลองเตย	47. เขตบางนา
6. เขตบางกะปิ	20. เขตบางกอกน้อย	34. เขตสวนหลวง	48. เขตทวีวัฒนา
7. เขตปทุมวัน	21. เขตบางขุนเทียน	35. เขตจอมทอง	49. เขตทุ่งครุ
8. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	22. เขตภาษีเจริญ	36. เขตดอนเมือง	50. เขตบางบอน
9. เขตพระโขนง	23. เขตหนองแขม	37. เขตราชเทวี	
10. เขตมีนบุรี	24. เขตราษฎร์บูรณะ	38. เขตลาดพร้าว	
11. เขตลาดกระบัง	25. เขตบางพลัด	39. เขตวัฒนา	
12. เขตยานนาวา	26. เขตดินแดง	40. เขตบางแค	
13. เขตสัมพันธวงศ์	27. เขตบึงกุ่ม	41. เขตหลักสี่	
14. เขตพญาไท	28. เขตสาทร	42. เขตสายไหม	

รูปที่ 2.2 การแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต

2.10 การจัดแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพ

การจัดแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อการบริหารจัดการเมืองที่เป็นระบบ ตามนโยบายพัฒนาเมืองตามพื้นที่ และมีการแบ่งกลุ่มเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพหรือลักษณะเฉพาะของพื้นที่ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกรอบและแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที มีการประสานงานระหว่างเขตได้ดี ในการนี้ กรุงเทพมหานครจึงได้แบ่งกลุ่มเขตตามลักษณะพื้นที่ออกเป็น 12 กลุ่มเขต ตามโครงสร้างการพัฒนาเมืองที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร โดยรายละเอียดแต่ละกลุ่มเขตมีดังนี้ พื้นที่ส่งเสริมการพัฒนาในลักษณะที่มีความหนาแน่นสูง (Compact City) ได้แก่ พื้นที่ในแนวถนนวงแหวนรัชดาภิเษก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการพัฒนาในลักษณะที่มีความหนาแน่นสูง เนื่องจากมีความพร้อมด้านการให้บริการ โดยเฉพาะการขนส่งมวลชนระบบรางตามแผนแม่บทรางในระยะเร่งด่วน 6 ปี เป็นแหล่งงาน ย่านธุรกิจการค้าและบริการที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร พื้นที่ในกลุ่มของ Compact City สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะของพื้นที่และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต ดังนี้

พื้นที่ กท 1 เรียกว่า กลุ่มรัตนโกสินทร์ เขตอนุรักษเมืองเก่ากรุงรัตนโกสินทร์ ศูนย์กลางบริหารราชการ (เขตดุสิต) ย่านธุรกิจพาณิชยกรรมเฉพาะ (สำเพ็ง พาหุรัด เยาวราช โป้เป็) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ประกอบ 4 เขต คือ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ และเขตดุสิต

พื้นที่ กท 2 เรียกว่า กลุ่มลุมพินี เขตศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค ประกอบด้วยเขต 4 เขต คือ ปทุมวัน บางรัก สาทร และวัฒนา ซึ่งเป็นที่ตั้งของอาคารสำนักงาน ธุรกิจ พาณิชยกรรมระดับชาติ ศูนย์รวมของโรงแรมและที่พักของนักท่องเที่ยว

พื้นที่ กท 3 เรียกว่า กลุ่มวิภาวดี เขตเศรษฐกิจใหม่ แหล่งจ้างงาน ย่านการค้าบริการ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ประกอบด้วยเขต 6 เขต ได้แก่ จตุจักร บางซื่อ พญาไท ดินแดง ห้วยขวาง และราชเทวี โดยเขตจตุจักรเป็นย่านธุรกิจใหม่กระจุกตัวตามแนวถนนวิภาวดี และถนนรัชดาภิเษก ในอนาคตเป็นที่ตั้งของศูนย์คมนาคม (ศูนย์พหลโยธิน) ขณะที่เขตราชเทวีจะมีการพัฒนาของศูนย์คมนาคม (ศูนย์มักกะสัน) และจุด Boarding Pass เข้าสู่สนามบินสุวรรณภูมิ เขตพญาไท เป็นย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก และเป็นที่ตั้งของอาคารสำนักงาน เขตดินแดงเป็นย่านสถาบันราชการ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ส่วนเขตห้วยขวางเป็นเขตที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก และเป็นย่านสถาบันเทีง

พื้นที่ กท 4 เรียกว่า กลุ่มเจ้าพระยา เขตเศรษฐกิจใหม่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา รองรับการพัฒนาขยายตัวของวงแหวนอุตสาหกรรม ประกอบด้วยเขต 5 เขต คือ เขตคลองเตย บางคอแหลม ยานนาวา พระโขนง และเขต บางนา โดยเขตเขตคลองเตยจะมีการพัฒนา ปรับปรุงบริเวณท่าเรือคลองเตย เป็นย่านสำนักงานพาณิชยกรรม และโรงแรมริมแม่น้ำ เขตบางคอแหลม ย่าน

นาวา เป็นเขตเศรษฐกิจพระราม 3 ส่วนเขตพระโขนง บางนา จะเป็นพื้นที่ที่พัฒนาตามโครงการวงแหวนอุตสาหกรรม

พื้นที่ กท 5 เรียกว่า กลุ่มกรุงธนบุรี เขตธนบุรีเก่าเมืองเก่ากรุงธนบุรี แหล่งวิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยเขต 5 เขต ได้แก่ เขตธนบุรี บางกอกใหญ่ คลองสาน บางกอกน้อย และเขตบางพลัด โดยกลุ่มเขตนี้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์การสถาปนากรุงธนบุรี มีวัด โบสถ์ มัสยิด ที่ทรงคุณค่าทางสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม จิตรกรรม ยังคงวิถีชีวิตของชุมชนนานาชาติ (จีน ฝรั่งเศส แวก เขมร ลาว) และชนบประเพณีไทยดั้งเดิม

พื้นที่ กท 6 เรียกว่า กลุ่มตากสิน เขตเศรษฐกิจการจ้างงานใหม่ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากรองรับศูนย์คมนาคม (ศูนย์ตากสิน) ศูนย์ธุรกิจพาณิชย์กรรม และศูนย์ราชการของกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก ประกอบด้วยเขต 3 เขต ได้แก่ เขตภาษีเจริญ จอมทอง และราษฎร์บูรณะ โดยเขตภาษีเจริญ และเขตจอมทองอยู่ในเขตอิทธิพลของศูนย์ตากสิน และเขตราษฎร์บูรณะ เป็นเขตส่งเสริมการพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ที่มีสภาพแวดล้อมดีตามแนวริมแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่พัฒนาตามลักษณะเฉพาะ ได้แก่ พื้นที่นอกแนวถนนวงแหวนรัชดาภิเษก ซึ่งผังรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ 2) กำหนดเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ที่อยู่อาศัยน้อย เขตอุตสาหกรรม เกษตรกรรม โดยมีศูนย์ชุมชนชานเมือง และย่านการค้าและบริการระดับต่าง ๆ กระจายตัวเพื่อให้บริการประชาชนโดยทั่วไป พื้นที่ในกลุ่มนี้สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะของพื้นที่และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต

พื้นที่ กท 7 เรียกว่า กลุ่มพระนครเหนือ เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมืองด้านตะวันออกตอนเหนือ ประกอบด้วยเขต 5 เขต ได้แก่ เขตบางเขน หลักสี่ ดอนเมือง สายไหม และลาดพร้าว ซึ่งสภาพปัจจุบันเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย และการย้ายสนามบินดอนเมืองไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ จะทำให้บทบาทของเมืองเปลี่ยนไป ในกลุ่มนี้ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครกำหนดให้มีศูนย์ชุมชนชานเมือง (ศูนย์สะพานใหม่) เป็นแหล่งงานย่านการค้าและบริการเพื่อให้บริการประชาชน

พื้นที่ กท 8 เรียกว่า กลุ่มบูรพา เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง (Transition Zone) ด้านตะวันออกตอนใต้ ประกอบด้วย 6 เขต คือ บางกะปิ คันนายาว วังทองหลาง บึงกุ่ม สะพานสูง และสวนหลวง สภาพปัจจุบันเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมือง

พื้นที่ กท 9 เรียกว่า กลุ่มสุวินทวงศ์ เขตเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมดี ประกอบด้วยเขต 2 เขต คือ คลองสามวา และหนองจอก สภาพปัจจุบันเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและในอนาคตได้มีโครงการพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมดี

พื้นที่ กท 10 เรียกว่า กลุ่มศรีนครินทร์ เขตศูนย์ชุมชนชานเมืองรองรับสนามบิน ประกอบด้วย เขต 3 เขต คือ ลาดกระบัง มีนบุรี และประเวศ เป็นเขตพัฒนารองรับสนามบิน

สุวรรณภูมิ โดยการพัฒนาศูนย์ชุมชนลาดกระบัง เป็นแหล่งงาน ย่านการค้าและบริการ เขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้า (ICD) และสถานีขนส่งสินค้าชานเมือง เป็น Logistic Center ส่วนเขตประเวศ และมีบุรีเป็นที่ยู่ออาศัยรองรับแหล่งงาน

พื้นที่ กท 11 เรียกว่า กลุ่มมหาสวัสดิ์ เขตเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมผสมผสานพื้นที่เกษตรกรรม ประกอบด้วย เขต 4 เขต คือ ทวีวัฒนา ตลิ่งชัน บางแค และหนองแขม เป็นการพัฒนาตามสภาพปัจจุบันและตามที่กำหนดโดยผังเมืองรวม

พื้นที่ กท 12 เรียกว่า กลุ่มสนามชัย เขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัยและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประกอบด้วยเขต 3 เขต ได้แก่ บางขุนเทียน บางบอน และทุ่งครุ โดยเขตบางขุนเทียนและบางบอนเป็นเขตอุตสาหกรรม เกษตรกรรม เขตทุ่งครุเป็นเขตที่อยู่อาศัยและเกษตรกรรม พื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

2.11 การพัฒนาตามบทบาทการพัฒนาเมืองเป็น 6 เขต

2.11.1 เขตอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ และกลุ่มกรุงธนบุรี

2.11.2 เขตเศรษฐกิจของเมือง ได้แก่ กลุ่มวิภาวดี กลุ่มลุมพินี กลุ่มเจ้าพระยา และกลุ่มตาก

2.11.3 เขตที่อยู่อาศัย ได้แก่ กลุ่มพระนครเหนือ

2.11.4 เขตอุทยานนคร ได้แก่ กลุ่มสุวินทวงศ์ และกลุ่มมหาสวัสดิ์

2.11.5 เขตชุมชนใหม่รองรับสนามบินสุวรรณภูมิ ได้แก่ กลุ่มศรีนครินทร์ โดยมีเขตชุมชนใหม่ 2 พื้นที่ คือ ศูนย์ชุมชน ชานเมืองมีนบุรี และศูนย์ชุมชนชานเมืองลาดกระบัง

2.11.6 เขตควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อมของเมือง ได้แก่ กลุ่มสนามชัย ครอบคลุมเขตบางขุนเทียน และป่าชายเลน ทั้งหมด

2.12 การศึกษาถึงสถาปัตยกรรมที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาถึงภาวะปรสติด (ลักษณะของ HOST แต่ละแบบ)

2.12.1 สถาปัตยกรรมเก่าที่ยังมีคุณค่าและสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนในสมัยนั้น

- อาคารเก่าที่มีอายุการใช้งานมานานและมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละเขตแต่ละพื้นที่นั้นมีความเป็นมาหรือรูปแบบของตัวอาคารแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและอารยธรรมทางสถาปัตยกรรมในยุคหนึ่งๆ เช่น โรงภาพยนตร์พระโขนงราม่า ซึ่งเริ่มสร้างขึ้นปีพ.ศ.2527

สมัยก่อนมีความโด่งดังมากจนทำให้บริเวณนั้นเกิดโรงหนังใหม่ขึ้นมา 6 โรงจนกลายเป็นย่านที่มีความเจริญมากในสมัยนั้น ซึ่งปัจจุบันเหลือแค่โรงภาพยนตร์พระโขนงราม่าเพียงโรงเดียว

รูปที่ 2.3 โรงภาพยนตร์พระโขนงราม่า

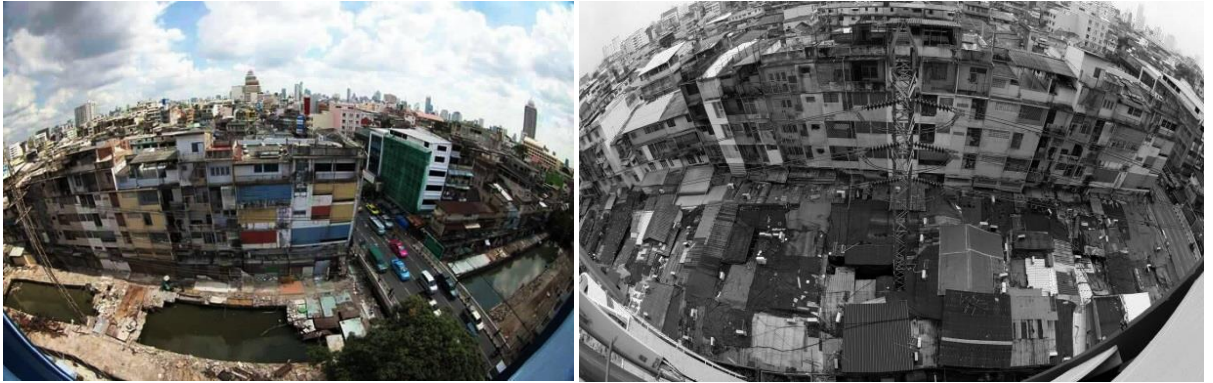
- ที่อยู่อาศัยหรือบ้านเรือนในชุมชนเก่า เช่น ชุมชนบ่อมมหากาฬ ซึ่งเป็น 1 ใน 14 บ่อมที่เอาไว้รักษาพระนคร ปัจจุบันเหลือแค่ 2 บ่อม คือบ่อมมหากาฬและบ่อมพระสุเมรุ ชุมชนนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมและที่อยู่อาศัยก็ยังสะท้อนถึงแนวความคิดและวัสดุที่นิยมใช้ในการสร้างสมัยนั้นอีก

รูปที่ 2.4 ชุมชนบ่อมมหากาฬ

- อาคารที่มีปัญหาในบริเวณโดยรอบ เช่น ย่านสะพานเหล็ก ที่ปัจจุบันถูกยุบไปแล้วเพราะเป็นการใช้พื้นที่โดยรบกวนพื้นที่สาธารณะเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว จึงเป็นสาเหตุในการทุบทิ้ง หรือ ย่านเยาวราชที่มีการตั้งแผงลอยขายของเกินฟุตบาทออกมาถึงถนน ทำให้คนที่ใช้ฟุตบาทและถนนเดือดร้อน การจราจรติดขัดและอาจเกิดอุบัติเหตุทางถนนได้

รูปที่ 2.5 สะพานเหล็ก

- รูปแบบและอิทธิพลของต่างชาติที่ส่งผลให้เกิดสถาปัตยกรรมต่างๆ เช่น ย่านสีลมที่มีอาคารสไตล์โคโลเนียลอยู่ คือ อาคารศุลกสถานหรือสถานีดับเพลิงบางรัก Colonial Style หมายถึงศิลปะแบบอาณานิคม เป็นศิลปะแบบตะวันตกชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงล่าอาณานิคม ซึ่งพบเห็นได้ในแถบประเทศเพื่อนบ้านของเราแต่สำหรับ “สยาม” เราไม่เคยเป็นอาณานิคมของใคร อย่างไรก็ตามสถาปัตยกรรมตะวันตกในยุคนั้นก็เข้ามายังสยามด้วยเหมือนกัน รูปแบบของสถาปัตยกรรมจึงมีลักษณะผสมผสาน Colonial style ของแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน แต่พื้นที่ที่จะได้รับอิทธิพลของช่างพื้นถิ่นเข้าไปผสมอยู่ด้วย

รูปที่ 2.6 อาคารศุลกสถานหรือสถานีดับเพลิง

2.13 การศึกษาถึงพื้นที่ว่างระหว่างอาคารหรือที่ว่างที่ไม่มีการใช้งานที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาภาวะปรสิต (รูปแบบของPARASITE)

ขนาดของที่ว่างระหว่างอาคาร ซึ่งต้องอาศัยกฎหมายในการตัดสินใจจะแบ่งออกเป็น 2 กรณี

2.13.1 ที่ดินที่เป็นเจ้าของเดียวกัน

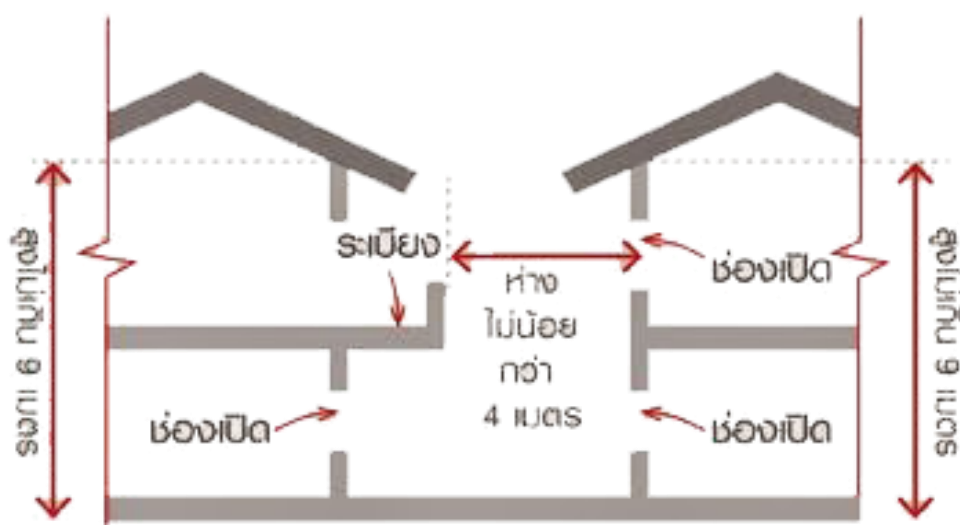
- ถ้าเป็นที่ดินเจ้าของเดียวกันก็สามารถทำได้ แต่ถ้าปล่อยให้คนอื่นเช่าด้วยก็ต้องให้อีกฝ่าย ยินยอมถึงจะสามารถสร้างได้

2.13.2 ที่ดินที่ต่างเจ้าของกัน

2.13.2.1 ผนังอาคารทั้งสองมีช่องเปิด ช่องแสง หรือระเบียงทั้งคู่

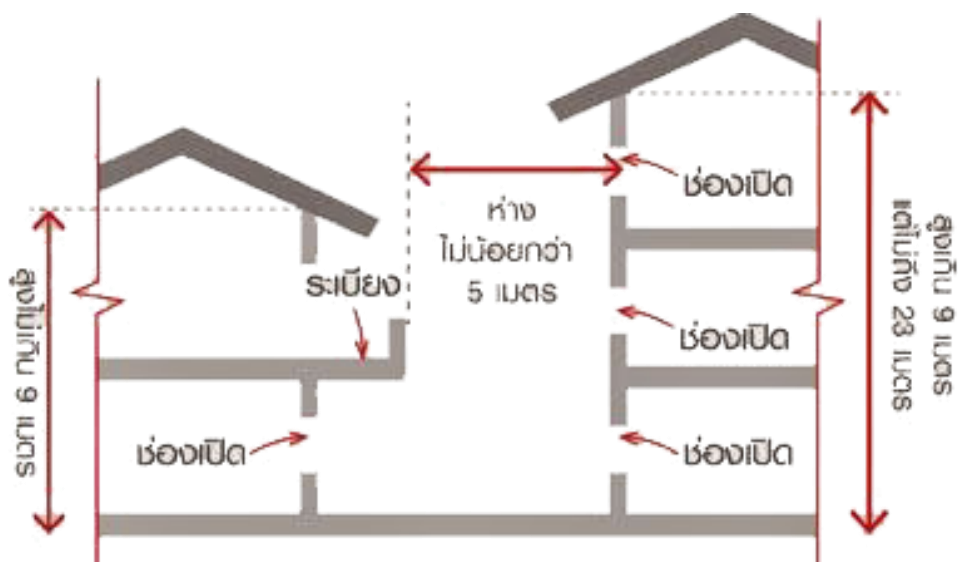
ผนังของอาคารด้านที่มี ช่องเปิด ช่องแสง หรือ ระเบียงของอาคาร ต้องมีระยะห่างจากผนังของอาคารอื่นด้านที่มี ช่องเปิด ช่องแสง หรือระเบียงของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 4 เมตร รูปที่

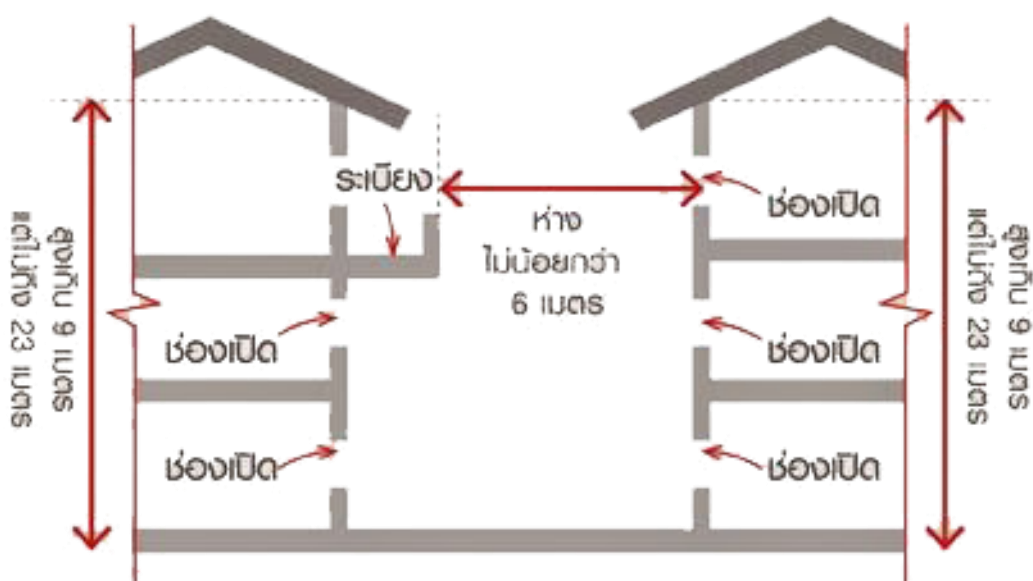
รูปที่ 2.7 กรณี 1 ก

(ข) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 5 เมตร

รูปที่ 2.8 กรณี 1 ข

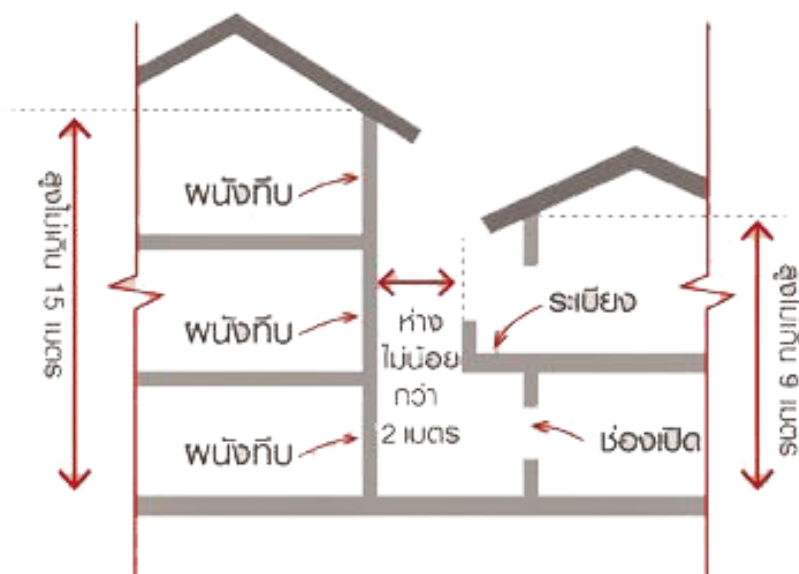
(ค) อาคารที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 6 เมตร

รูปที่ 2.9 กรณี 1 ค

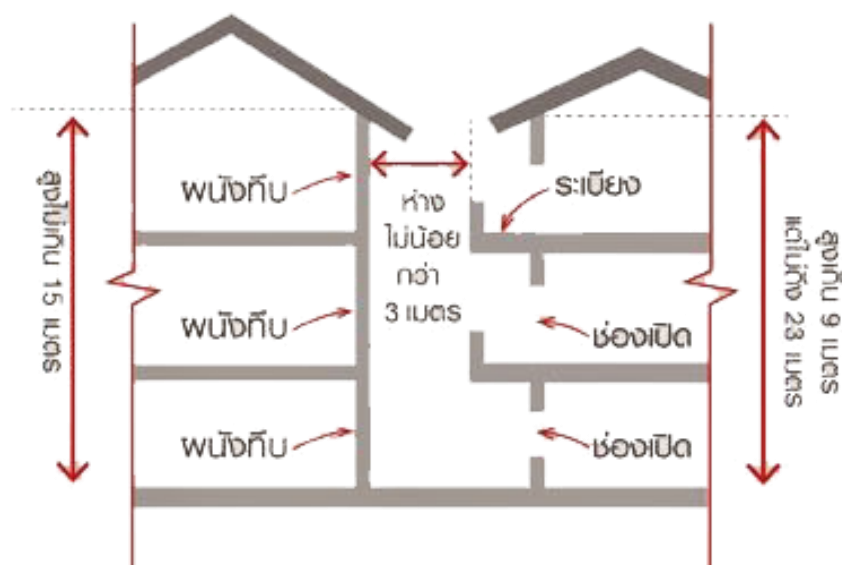
2.13.2.2 เมื่อผนังอาคารทั้งสองมีหลังหนึ่งเป็นผนังทึบ และอีกหลังเป็นผนังที่มีช่องเปิด-ช่องแสง หรือมีระเบียง กฎหมายกำหนดให้อาคารที่มีผนังทึบต้องมีระยะห่างจากผนังของอาคารอื่นด้านที่มีช่องเปิด ช่องแสง หรือ ระเบียงของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 2 เมตร

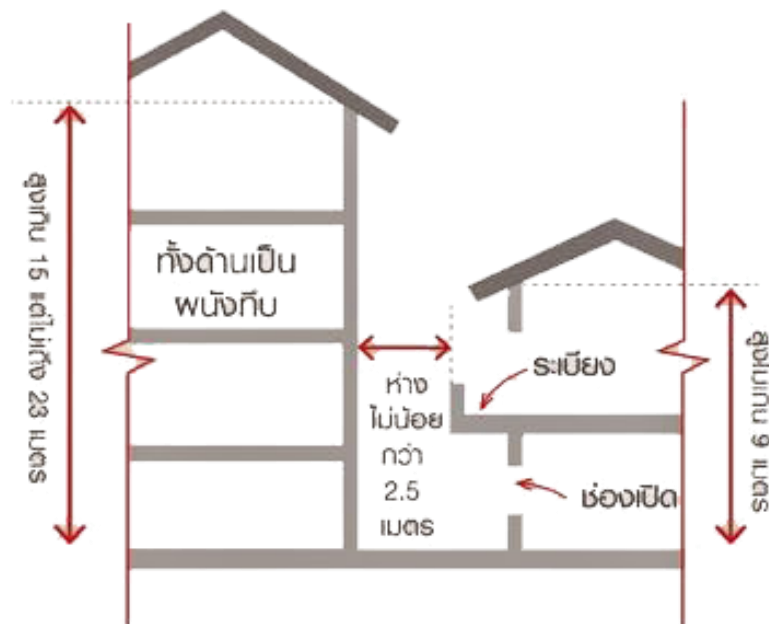
รูปที่ 2.10 กรณี 2 ก

(ข) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 15 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 3 เมตร

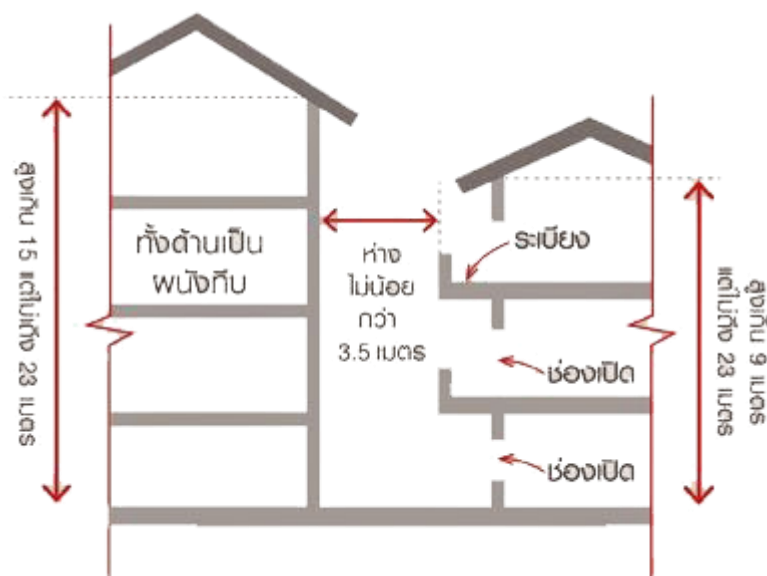
รูปที่ 2.11 กรณี 2 ข

(ค) อาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร

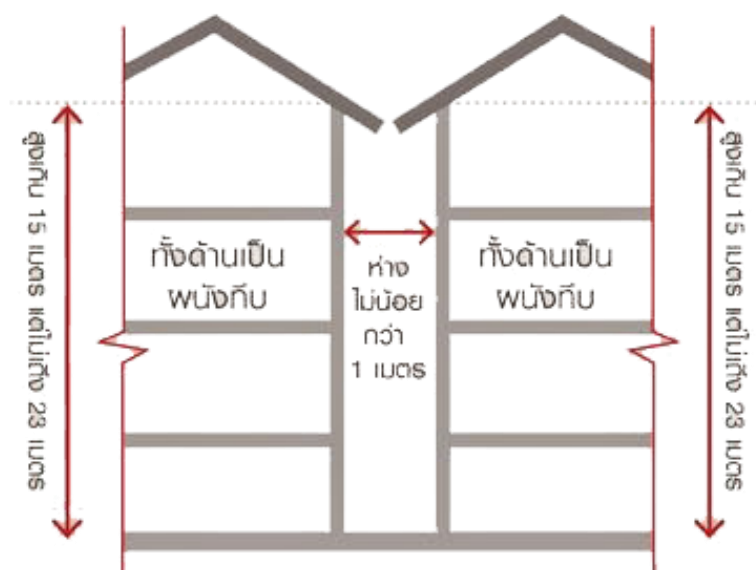
รูปที่ 2.12 กรณี 2 ค

(ง) อาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ผนังของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียงของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 9 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร

รูปที่ 2.13 กรณี 2 ง

2.13.2.3 ผนังอาคารทั้งสองเป็นผนังทึบ และทั้งสองหลังมีความสูงเกิน 15 เมตรแต่สูงไม่ถึง 23 เมตร ผนังของอาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ด้านที่เป็นผนังทึบต้องอยู่ห่างจากผนังของอาคารอื่นที่มีความสูงเกิน 15 เมตร แต่ไม่ถึง 23 เมตร ด้านที่เป็นผนังทึบไม่น้อยกว่า 1 เมตร เว้นแต่อาคารที่สร้างในเขตกรุงเทพฯต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 2 เมตร เนื่องจากมีข้อกำหนดเรื่องที่ว่าของอาคารที่สูงเกิน 15 เมตรกำหนดไว้

รูปที่ 2.14 กรณี 3

สำหรับในข้อที่ 2 และ 3 หากอาคารมีดาดฟ้าขึ้นไปใช้สอยได้ ผนังของดาดฟ้าของอาคารด้านที่อยู่ใกล้กับอาคารอื่นต้องสร้างเป็นผนังทึบสูงจากพื้นดาดฟ้าไม่น้อยกว่า 1.80 เมตร

2.14 ลักษณะของอาคารตามกฎหมาย

ข้อ 1 ห้องแถวหรือตึกแถวแต่ละคูหา ต้องมีความกว้างโดยวัดระยะตั้งฉากจากแนวศูนย์กลางของเสาตอมหนึ่งไปยังแนวศูนย์กลางของเสาอีกตอมหนึ่งไม่น้อยกว่า 4 เมตร มีความลึกของอาคารโดยวัดระยะตั้งฉากกับแนวผนังด้านหน้าชั้นล่างไม่น้อยกว่า 4 เมตร และไม่เกิน 24 เมตร มีพื้นที่ชั้นล่างแต่ละคูหาไม่น้อยกว่า 30 ตารางเมตร และต้องมีประตูให้คนเข้าออกได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ในกรณีที่มีความลึกของอาคารเกิน 16 เมตร ต้องจัดให้มีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมขึ้นบริเวณหนึ่งทีระยะระหว่าง 12 เมตรถึง 16 เมตร โดยให้มีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ของพื้นที่ชั้นล่างของอาคารนั้น

ห้องแถวหรือตึกแถวที่สร้างอยู่ริมถนนสาธารณะต้องให้ระดับพื้นชั้นล่างของห้องแถวหรือตึกแถว มีความสูง 10 เซนติเมตรจากระดับทางเท้าหน้าอาคาร หรือมีความสูง 25 เซนติเมตรจากระดับ กึ่งกลางถนนสาธารณะหน้าอาคาร แล้วแต่กรณี

ข้อ 2 บ้านแถวแต่ละคูหาต้องมีความกว้างโดยวัดระยะตั้งฉากจากแนวศูนย์กลางของเสา ด้านหนึ่งไปยังแนวศูนย์กลางของเสาอีกด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 4 เมตร มีความลึกของอาคารโดย วัดระยะตั้งฉากกับแนวผนังด้านหน้าชั้นล่างไม่น้อยกว่า 4 เมตร และไม่เกิน 24 เมตร และมีพื้นที่ ชั้นล่างแต่ละคูหาไม่น้อยกว่า 24 ตารางเมตรในกรณีที่มีความลึกของอาคารเกิน 16 เมตร ต้องจัด ให้มีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมชั้นบริเวณหนึ่งที่อยู่ระหว่าง 12 เมตรถึง 16 เมตร โดยให้มี เนื้อที่ไม่น้อยกว่า 20 ใน 100 ของพื้นที่ชั้นล่างของอาคารนั้น

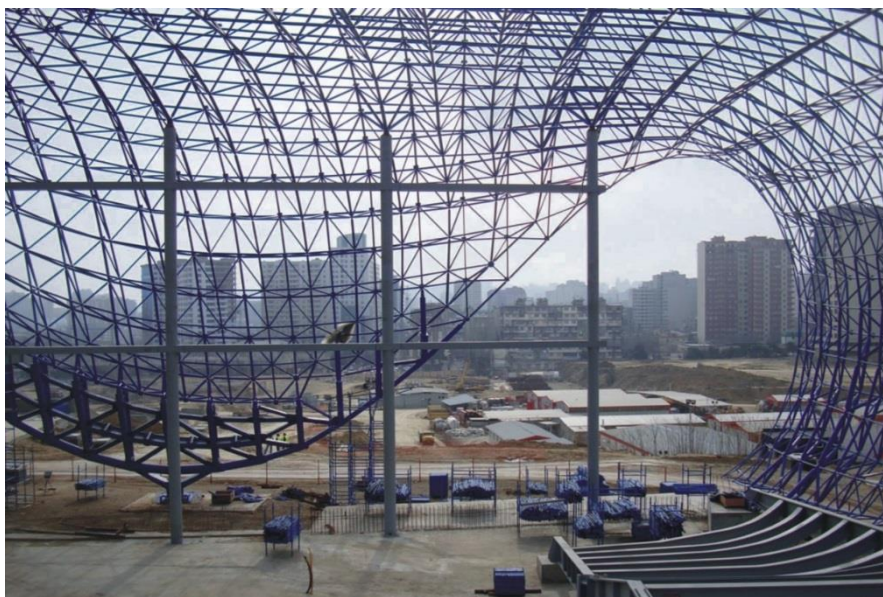
ข้อ 3 ห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถวจะสร้างต่อเนื่องกันได้ไม่เกินสิบคูหา และมีความ ยาวของอาคารแถวหนึ่ง ๆ รวมกันไม่เกิน 40 เมตร โดยวัดระหว่างจุดศูนย์กลางของเสาแรกถึงจุด ศูนย์กลางของเสาสุดท้าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของเดียวกันและใช้โครงสร้างเดียวกันหรือแยกกันก็ ตาม

ข้อ 4 อาคารขนาดใหญ่ หมายความว่า อาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดใน หลังเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร หรืออาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 15.00 เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่ รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน 1,000 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 2,000 ตาราง เมตร การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นลาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

2.15 ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและแนวคิดที่ช่วยในการออกแบบ

2.15.1 โครงสร้าง SPACE FRAME นั้นเป็นโครงสร้างช่วงพาดกว้าง ที่มักจะใช้กับงาน ออกแบบ ที่ต้องการพื้นที่ใช้สอยขนาดใหญ่ ที่ไม่มีเสามาขวาง เช่น halls โรงยิม หลังคาอัจฉริยะ เป็นต้น SPACE FRAME มักจะทำเป็นโครงสร้างหลังคา จะมีรูปแบบเป็น pattern แล้วมาต่อกัน เป็นเฟรม รูปทรงของ pattern มักจะเลียนแบบจากธรรมชาติ เช่น รังผึ้ง สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม เป็นต้น จะมีรูปทรงกับการทำงานคล้ายโครงสร้างอะตอม

หลายคนอาจเข้าใจผิดระหว่าง SPACE FRAME กับ ถักสามมิติ รูปทรงอาจคล้ายกันแต่ SPACE FRAME จะต่อกันเป็นผืน มีจุดรับน้ำหนักตามมุม แต่ถักสามมิตินั้น จะวางเป็นช่วงพาด ด้วยแป SPACE FRAME สามารถทำได้ทั้งไม้และเหล็ก ส่วนใหญ่คนจะนิยมทำเหล็กเพราะ ก่อสร้างง่าย

รูปที่ 2.15 ตัวอย่างโครงสร้าง SPACE FRAME

2.15.2 หลักการทำงานของ SPACE FRAME หลักง่ายๆ คือ หลังคาเป็นผืน มีจุดรับน้ำหนักตรงไหนก็ได้ แต่จะไม่มีเสารับ คือหลังคาแล้วลงจุดรับน้ำหนัก สามารถจะทำรูปแบบอาคารเป็นรูปแบบไหนก็ได้ สามารถสร้างจากอิกที่หนึ่ง แล้วนำมาประกอบที่อาคารก็ได้

ข้อดี

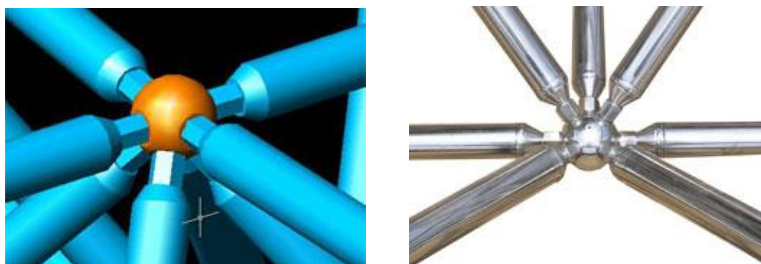
1. สามารถออกแบบรูปแบบอาคารตามที่ต้องการ
2. สามารถก่อสร้างที่อื่นแล้วมาประกอบที่หน้างานได้
3. ได้พื้นที่ใช้สอยขนาดใหญ่

ข้อเสีย

1. มีค่าใช้จ่ายที่แพง
2. หาช่างที่ชำนาญยาก

ชิ้นส่วนหลักของโครง Space Frame ประกอบด้วย Ball Joint หรือ Node และตัวก้านยึดระหว่าง Ball Joint ซึ่งเรียกว่า ก้าน (Member) ลักษณะของ Ball Joint เป็นโลหะทรงกลม ซึ่งเจาะรูเตรียมไว้ สำหรับ สกรูในแกน (Member) เข้ามายึด, ซึ่งมีทั้งเหล็กและ แสตนเลส ส่วนก้าน (Member) มีลักษณะเป็นท่อจะมีขนาดหลายขนาด หรือขนาดเดียวกันก็ได้ในโครง Space Frame ขึ้นอยู่กับรูปแบบลักษณะของโครง Space Frame และผลิตจากเหล็กและแสตนเลส เช่นกันซึ่งชิ้นส่วนเหล่านี้ จะมีการควบคุมการผลิตอย่างเข้มงวด เพื่อให้ได้คุณภาพ และขนาดตามความต้องการ

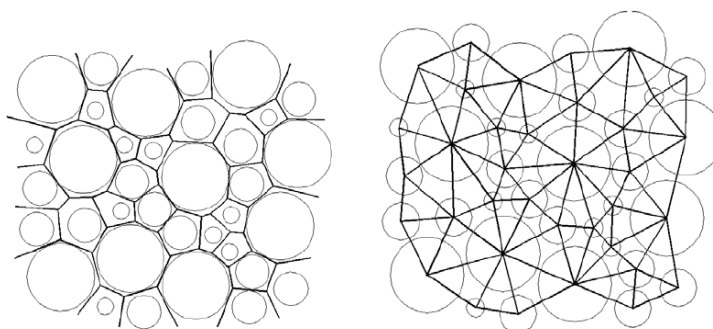
รูปที่ 2.16 ตัวอย่างชิ้นส่วนของโครงสร้าง SPACE FRAME

2.16 การศึกษาแผนภาพโวโรนอย

แผนภาพโวโรนอย (Voronoi diagram) เป็นหนึ่งในโครงสร้างที่สำคัญที่ใช้ในการคำนวณเชิงเรขาคณิต โดยแผนภาพนี้ใช้ทำการบันทึกข้อมูลว่าอะไรอยู่ใกล้กับอะไร ซึ่งในทางชีววิทยามีลักษณะที่มาจากธรรมชาติ เช่น อะตอมที่มีนิวเคลียสอยู่ตรงกลางและมีอิเล็กตรอนวิ่งอยู่รอบนอก ประกอบกันเป็นเซลล์เซลล์หนึ่ง

คุณสมบัติของโวโรนอย

- เส้นเชื่อมโวโรนอย (voronoi edge) : แต่ละจุดบนเส้นเชื่อมของ แผนภาพโวโรนอย คือจุดที่มีระยะห่างระหว่างไซต์สองไซต์ (π, p_j) ที่อยู่ติดกันเป็นระยะเท่ากัน และ ณ จุดนั้นเป็นจุดศูนย์กลางของวงกลมซึ่งมี π และ p_j สัมผัสอยู่ที่เส้นวง และไม่มีไซต์อื่นๆ อยู่ภายในวงนั้นๆ
- voronoi vertex : จุดที่เกิดจากการที่ เซลล์สามเซลล์มาบรรจบกัน ซึ่งจาก voronoi vertex นั้น จะมีระยะห่างจากไซต์ทั้งสาม เป็นระยะเท่าๆ กัน และ ณ จุดนั้น เป็นจุดศูนย์กลางของวงกลมซึ่งเส้นรอบวงลากผ่านไซต์เหล่านั้นพอดี และไม่มีไซต์อื่นๆ อยู่ภายในวงนั้นๆ
- ดีกรี (degree) : หากเราสร้างแผนภาพให้แต่ละ vertex ไม่มีไซต์ในเส้นวง เป็น 4 ไซต์ จะได้ว่า ทุกจุดยอด มีดีกรีเท่ากับ 3
- ขนาด (size) : ให้ n คือ จำนวน sites ทั้งหมด และ แผนภาพโวโรนอยเป็นพลาเนกราฟที่มีหน้า n หน้าจะได้ว่า จำนวน voronoi vertex ทั้งหมดมีจำนวน $2n - 5$ จุดยอด และ จำนวนเส้นเชื่อมโวโรนอยทั้งหมด มีจำนวน $3n - 6$ เส้นเชื่อม

รูปที่ 2.17 ตัวอย่างแผนภาพโวโรนอย

บทที่ 3 กระบวนการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

3.1 การเลือกที่ตั้งโครงการ

จากการศึกษาความหนาแน่นของตัว HOST หรือตัวอาคารต่างๆในกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 25 เขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตพระโขนง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตยานนาวา เขตสัมพันธวงศ์ เขตพญาไท เขตสาทร เขตบางซื่อ เขตธนบุรี เขตบางกอกใหญ่ เขตห้วยขวาง เขตคลองสาน เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตดินแดง เขตจตุจักร เขตบางคอแหลม เขตคลองเตย เขตราชเทวี เขตวัฒนา เขตบางนา และเขตวังทองหลาง และสามารถแบ่งเป็นกลุ่มพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพได้ทั้งหมด 6 กลุ่มจากทั้งหมด 12 กลุ่มดังนี้

-กลุ่มรัตนโกสินทร์ ได้แก่ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

-กลุ่มลุมพินี ได้แก่ เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสาทร เขตวัฒนา

-กลุ่มวิภาวดี ได้แก่ เขตพญาไท เขตห้วยขวาง เขตดินแดง เขตบางซื่อ เขตจตุจักร

เขตราชเทวี

-กลุ่มเจ้าพระยา ได้แก่ เขตพระโขนง เขตยานนาวา เขตบางนา เขตคลองเตย

เขตบางคอแหลม

-กลุ่มธนบุรี ได้แก่ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย

เขตบางพลัด

-กลุ่มบูรพา ได้แก่ เขตวังทองหลาง

จากการแบ่งกลุ่มทั้ง 6 กลุ่มนี้ สามารถจับกลุ่มได้เป็นเป็น 3 กลุ่มจากลักษณะการพัฒนาตามศักยภาพดังนี้

-กลุ่มอนุรักษ์เมืองเก่าและแหล่งวิถีชีวิตดั้งเดิม ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มธนบุรี

-กลุ่มศูนย์กลางธุรกิจและเศรษฐกิจใหม่ ได้แก่ กลุ่มลุมพินี กลุ่มวิภาวดี

-กลุ่มรองรับการขยายตัวของเมือง ได้แก่ กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มบูรพา

3.1.1 กลุ่มอนุรักษ์เมืองเก่าและแหล่งวิถีชีวิตดั้งเดิม

-กลุ่มรัตนโกสินทร์ เป็นกลุ่มที่มีความโดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของคนไทยที่ยังคงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในสมัยก่อนได้ดี ไม่ว่าจะเป็น วัด ชุมชนดั้งเดิมหรืออาคารสำนักงานเก่าแก่ นอกจากนี้ยังเป็นย่านธุรกิจพาณิชย์กรรมเฉพาะ เช่น สำเพ็ง พาหุรัดเยาวราช สะพานเหล็ก เป็นต้น และยังเป็นศูนย์กลางบริหารราชการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อีก

ด้วย ซึ่งมีทั้งหมด 4 เขต ได้แก่ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตดุสิตและเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

-กลุ่มธนบุรี เป็นกลุ่มที่ยังมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมค่อนข้างมากและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์การสถาปนากรุงธนบุรี มีวัด โบสถ์และมัสยิดที่ทรงคุณค่าทางสถาปัตยกรรมรวมไปถึงศิลปกรรมและจิตรกรรมด้วย ได้แก่ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด

3.1.2 กลุ่มศูนย์กลางธุรกิจและเศรษฐกิจใหม่

-กลุ่มลุมพินี เป็นกลุ่มที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการค้า การบริการและแหล่งท่องเที่ยวระดับภูมิภาค ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของอาคารสำนักงานธุรกิจ พาณิชยกรรมนานาชาติ ศูนย์รวมของตรงแรมและที่พักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสาทร เขตพัฒนา

-กลุ่มวิภาวดี เป็นกลุ่มของเศรษฐกิจใหม่ แหล่งจ้างงานต่างๆ ย่านการค้าบริการและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ได้แก่ เขตพญาไท เขตห้วยขวาง เขตดินแดง เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตราชเทวี

3.1.3 กลุ่มรองรับการขยายตัวของเมือง

-กลุ่มเจ้าพระยา เป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาและรองรับการขยายตัวของวงแหวนอุตสาหกรรม ซึ่งกำลังมีการพัฒนาส่วนต่างๆ เช่น สำนักงาน พาณิชยกรรมและโรงแรมต่างๆ ได้แก่ เขตพระโขนง เขตยานนาวา เขตบางนา เขตคลองเตย เขตบางคอแหลม

-กลุ่มบูรพา เป็นเขตที่อยู่อาศัยซึ่งรองรับการขยายตัวของเมืองและเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ได้แก่ เขตวังทองหลาง

3.2 ข้อสรุปของที่ตั้งโครงการ

การแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มตามพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำ PARASITE SPACE ดังนี้

- กลุ่มอนุรักษ์เมืองเก่าและแหล่งวิถีชีวิตดั้งเดิม
เขตสัมพันธวงศ์ เป็นเขตที่มีสถาปัตยกรรมดั้งเดิมอยู่เหมือนกับเขตอื่นๆ แต่จุดเด่นอยู่ตรงที่เป็นแหล่งการค้าพิเศษต่างๆ เช่น สะพานเหล็ก พาหุรัด เยาวราช เป็นต้น
- กลุ่มศูนย์กลางธุรกิจและเขตเศรษฐกิจใหม่

เขตบางรัก เป็นแหล่งที่มีความเจริญและเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจ ซึ่งมีทั้ง ห้างสรรพสินค้า คอนโด สำนักงานบริษัทต่างๆและทางคมนาคมที่หลากหลาย

- กลุ่มรองรับการขยายตัวของเมือง
เขตพระโขนง เป็นเขตที่ยังมีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมอยู่และมีการนำเอาศิลปะกับ ประเพณีวัฒนธรรมผสมผสานเข้าไปอยู่ด้วย

จากข้อมูลที่ได้ศึกษามากลุ่มอนุรักษ์เมืองเก่าและแหล่งวิถีชีวิตดั้งเดิมเป็นกลุ่มที่มีความหนาแน่นของตัวอาคารเก่า(HOST)กับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ได้ดีกว่าอีก 2 กลุ่ม ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพที่จะนำมาวิเคราะห์ที่ตั้งของโครงการ คือเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งเขตนี้ มีย่านต่างๆ ที่มีสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจมากมาย ได้แก่ ย่านเยาวราช ย่านสะพานเหล็ก ย่านเวียงนาครเขษม ย่านสำเพ็ง ย่านคลองถม

เยาวราช

ข้อกำหนด	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์	สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2434 - พ.ศ. 2443 เป็นย่านการค้าที่มีมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันย่านนี้ก็ยังคงความเป็นย่านการค้าที่สำคัญได้อยู่
อาคารเก่า(HOST)	ย่านเยาวราชยังคงมีสถาปัตยกรรมแบบเก่าผสมกับแบบใหม่อยู่ ส่วนใหญ่เป็นตึกแถวและยังคงการใช้วิถีชีวิตแบบเดิมอยู่ด้วย
ปัญหาของพื้นที่	การตั้งร้านค้าขายของบริเวณฟุตบาทซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางเท้าและการจราจรติดขัด
การเข้าถึงและคมนาคม	ถนนเยาวราชเป็นถนนที่มีทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติและคนไทยต่างก็มากันมากมายทำให้การเข้าถึงค่อนข้างติดขัดเนื่องจากคนเยอะและปัญหาการจราจรในช่วงกลางคืน แต่กลางวันถือว่าเข้าถึงได้ง่าย
ที่ตั้งและสภาพโดยรอบ	บริเวณใกล้เคียงจะติดกับย่านคลองถมและย่านสำเพ็ง ตั้งอยู่บริเวณถนนเยาวราชซึ่งเป็นถนนสายหลักของการค้านี้

ย่านสำเพ็ง

ข้อกำหนด	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์	สำเพ็งเวลานั้นเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยรัชกาลที่ 4 สินค้าที่นำเข้ามาขายจะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคและยังมีสินค้านำเข้าจากต่างประเทศด้วย เช่นข้าวของเครื่องใช้จากประเทศจีน สำเพ็งยังเป็นแหล่งรวมอบายมุขระดับใหญ่ช่วงนั้นด้วย มีทั้งโรงฝิ่น บ่อนการพนัน และโรงหญิงโสเภณี
อาคารเก่า(HOST)	อาคารส่วนใหญ่จะเป็นตึกแถวสูง3-4ชั้นเพื่อตอบสนองการใช้งานเป็นที่ค้าขายและที่พักอาศัยดังนั้นอาคารในรูปแบบเก่าจะเริ่มหายไปแต่ก็ยังมียังคงอาคารที่ยังคงลักษณะเดิมแต่มีการปรับปรุงและตกแต่งใหม่
ปัญหาของพื้นที่	ปัญหาของสำเพ็งคือเนื้อที่แคบเมื่อเทียบกับผู้คนที่เข้ามาใช้บริการทำให้เกิดการขโมยของลักทรัพย์กันบ่อยแล้วปัญหาเรื่องความแออัดของคนในชุมชนละผู้บริโภคร
การเข้าถึงและคมนาคม	การเข้าถึงส่วนใหญ่ของคนที่มาซื้อของจะเดินเท้าเข้ามาและจอดรถไว้ที่อื่นเนื่องจากพื้นที่แคบไม่มีที่จอดรถอีกทั้งการจราจรยังติดขัดด้วย
ที่ตั้งและบริเวณโดยรอบ	สำเพ็งอยู่ใกล้ทั้งเขาวราช คลองถม สะพานเหล็ก และเว็งนาครเขมมซึ่งตั้งอยู่ระวางย่านการค้าต่างๆ

ย่านเว้งนครเขษม

ข้อกำหนด	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์	เป็นย่านการค้าหรือศูนย์การค้าในยุคแรกๆ ของคนไทยซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มจากการค้าขายกันบนดินไม่ว่าจะเป็นของโบราณของเก่าต่างๆจนมาในปัจจุบันพัฒนา มาเป็นตึกแถว 2 ชั้นและอาคารสมัยใหม่ซึ่ง ยังคงมีการค้าขายแบบเดิมไว้อยู่
อาคารเก่า(HOST)	สถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมตั้งแต่สมัยโบราณ ในย่านถือว่ายังมีอยู่มากซึ่งปะปนกันไปกับ อาคารสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว แล้วอาคารเก่า ก็ยังคงรูปแบบเดิมได้อย่างสมบูรณ์
ปัญหาของพื้นที่	ปัญหาสำคัญของย่านนี้คือตอนนี้ชุมชนแห่งนี้ กำลังจะโดนไล่ที่จะคนที่ซื้อที่ดินแปลงนี้ไป เพื่อนำมาทำธุรกิจ ดังนั้นสถาปัตยกรรมเก่าๆที่มี มารุ่นสู่รุ่นก็กำลังจะถูกทุบไปพร้อมกัน
การเข้าถึงและคมนาคม	การเข้าถึงย่านนี้คือถนนเจริญกรุงซึ่งเป็นถนน ที่มีความเจริญมาตั้งแต่โบราณการเข้าถึงง่าย และมีรถไฟฟ้าที่กำลังจะก่อสร้างในบริเวณนี้ ด้วยทำให้ย่านนี้เป็นย่านที่น่าสนใจแล้วเข้าถึง ได้ง่าย
ที่ตั้งและบริเวณโดยรอบ	อยู่ติดกับสะพานเหล็กและสำเพ็งซึ่งสามารถ เดินมาได้สะดวกและตั้งอยู่ในเขตที่สามารถ สร้างที่อยู่อาศัยกับอาคารพาณิชย์กรรมได้

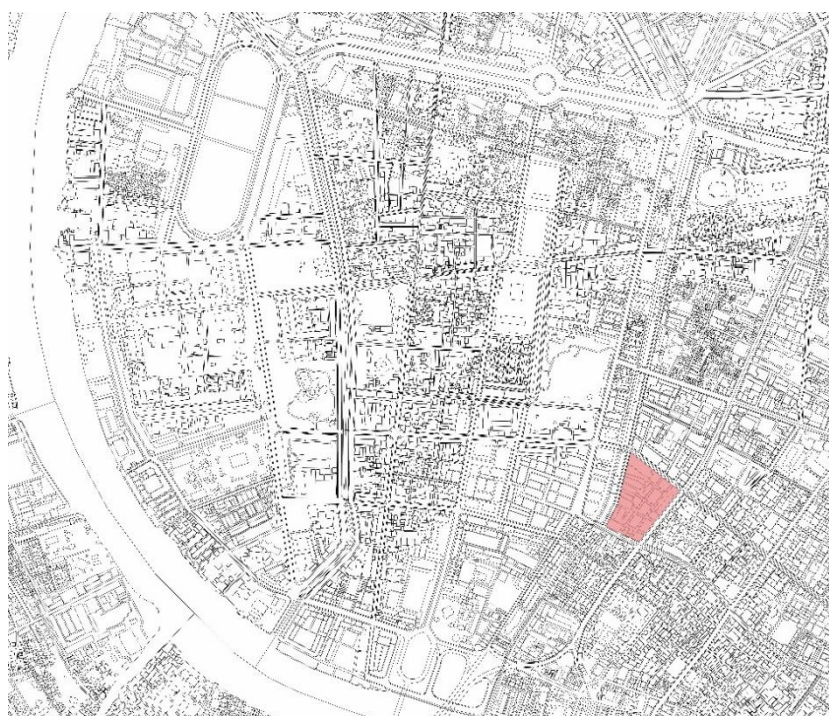
ตารางคะแนนในการเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมของโครงการ

เกณฑ์การให้คะแนน	ย่านเยาวราช	ย่านสำเพ็ง	ย่านเว้งนครเขษม
ประวัติศาสตร์	4	4	4
อาคารเก่า(HOST)	3	2	4
ปัญหาของพื้นที่	3	2	3
การเข้าถึงและคมนาคม	2	2	3
ที่ตั้งและสภาพโดยรอบ	3	3	3

ตารางที่ 3.1 ตารางคะแนนในการเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมของโครงการ

หมายเหตุ : ระดับคะแนน 4 = ดีมาก 3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ไม่ดี

ข้อสรุปที่ได้จากตารางคือ ย่านเว้งนครเขษม เพราะจากการไปสำรวจพื้นที่จริงและข้อมูลที่ศึกษามาย่านนี้เป็นแหล่งของ HOST ที่มีศักยภาพพอในการทำ PARASITE SPACE

รูปที่ 4.2 แสดงที่ตั้งของเว้งนครเขษม

3.3 เขตสัมพันธวงศ์

เขตสัมพันธวงศ์ เป็นเขตที่เล็กที่สุดของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครกลาง สภาพพื้นที่ประกอบไปด้วยแหล่งการค้าหนาแน่นและแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และ ศิลปวัฒนธรรม ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งพระนคร) มีอาณาเขตติดต่อกับ เขตต่าง ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีถนนเจริญกรุงและถนนพระรามที่ 4 เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบางรัก มีคลองผดุงกรุงเกษม เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตคลองสาน มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตพระนคร มีคลองรอบกรุง (คลองโอ่งอ่าง) เป็นเส้นแบ่งเขต

เขตนี้เป็นสถานที่ที่มีชาวจีนอาศัยอยู่มาตั้งแต่ตอนแรกเริ่มกรุงรัตนโกสินทร์แล้ว พวกเขาได้ย้ายมาจากเขตพระนครในปัจจุบัน โดยมีถนนวาณิช 1 หรือ "ถนนสำเพ็ง" เป็นศูนย์กลางของชุมชนชาวจีน จวบจนสร้างถนนเยาวราชในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2435 ได้กลายมาเป็นศูนย์กลางชาวจีนจนถึงปัจจุบัน อำเภอสัมพันธวงศ์ สร้างที่ว่าการอำเภอขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2475 ตั้งอยู่ที่สามแยกถนนทรงวาดตัดกับถนนปทุมคงคา ตำบลศาลเจ้าแม่ทับทิม ซึ่งอยู่ในเขตวัดสัมพันธวงศาราม จึงสันนิษฐานได้ว่าอำเภอสัมพันธวงศ์คงตั้งชื่อตามวัดที่ตั้งนั่นเอง (ปัจจุบันสำนักงานเขตย้ายไปตั้งที่ถนนโยธา แขวงตลาดน้อย) โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 14 ตำบล ต่อมาได้มีการยุบรวม "อำเภอสามแยก" ซึ่งตั้งที่ว่าการอำเภออยู่ที่ตึกแถวสี่แยกถนนทรงวาดกับถนนเยาวราช มีเขตปกครอง 6 ตำบล และ "อำเภอจักรวรรดิ" ซึ่งตั้งที่ว่าการอำเภออยู่ข้างสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ มีเขตปกครอง 18 ตำบล มาขึ้นกับอำเภอสัมพันธวงศ์ แล้วแบ่งเขตปกครองใหม่ออกเป็น 3 ตำบล คือ ตำบลสัมพันธวงศ์ ตำบลจักรวรรดิ และตำบลตลาดน้อย ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 มีประกาศคณะปฏิวัติจัดการบริหารราชการใหม่ในเขตนครหลวง อำเภอสัมพันธวงศ์ได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร แบ่งเขตปกครองย่อยออกเป็น 3 แขวงคือ จักรวรรดิ สัมพันธวงศ์ และตลาดน้อย

3.4 ประวัติและความเป็นมาชื่อที่ตั้ง

ที่ดินวังนาครเขษมเป็นที่ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้ขุดสระขนาดใหญ่ และทำเป็นสวนสำหรับเป็นที่เล่นสันทนาการของคนทั่วไป เรียกว่า วังน้ำทิพย์ (ภาษาจีนแต้จิ๋วว่า จุ้ยเจียเก็ง) ใกล้บริเวณนั้นเป็นที่อยู่ของชุมชนชาวจีนแต่จิว ต่อมาจึงได้พระราชทาน

ที่ดินผืนดังกล่าวแก่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเห็นว่าบริเวณนี้มีชุมชนเกิดขึ้นแล้วจึงได้ถมจนกลายเป็นที่โล่งกว้างใหญ่ ตั้งชื่อว่า เวียงนาครเขมร มีความหมายถึง เวียงอันเป็นที่รื่นรมย์ของชาวเมือง ต่อมาชื่อเรียกเพี้ยนเป็น เวียงนครเกษมในช่วงหลังเลิกทาสแล้ว คนที่อยู่ในวังที่พ้นจากการเป็นทาส เมื่อย้ายออกจากวังได้รับทรัพย์สินของนายบ่าง ขโมยมาบ้าง ได้นำของมาขายในบริเวณนี้ ชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า “ตลาดโจร” หรือ ในภาษาอังกฤษเรียกกันติดปากว่า “Thief Market” ชาวตะวันตกก็นำของมาแลกเปลี่ยนกันบ้าง จึงเกิดเป็นตลาดค้าของเก่าขึ้น ตามมาด้วยศูนย์การค้าขนาดย่อม และเป็นศูนย์การค้าแห่งแรกที่มีโรงภาพยนตร์ ชื่อ โรงภาพยนตร์นาครเขมร เป็นศิลปะแบบอาร์ตเดโกต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้มีความนิยมในดนตรีตะวันตกเพิ่มขึ้น เวียงนาครเขมรเป็นแหล่งนำเข้าเครื่องดนตรีจากตะวันตกมาขาย และเกิดแหล่งค้าของเก่า เครื่องดนตรี หนังสือเก่า เครื่องทองเหลือง รวมทั้งร้านอาหาร ลักษณะอาคารศูนย์การค้ามีรูปแบบเป็นห้องแถว เริ่มแรกเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว แต่เกิดเหตุไฟไหม้ครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ. 2508 จึงได้ปรับปรุงอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสองชั้นและสามชั้นตามลำดับ อาคารมีรูปทรงแบบตะวันตก มีลายปูนปั้นตามวงกรอบประตูหน้าต่าง มีช่องระบายความร้อนและความชื้นที่แกะสลักด้วยไม้ หลังคากระเบื้องว่าว รอบสถานที่มีซุ้มประตูไม้สักฉลุวดลายสวยงาม หลังเกิดเหตุไฟไหม้ยังมีการสร้างตลาดใหม่ ชื่อว่า “ตลาดปีระกา” เพราะสร้างเสร็จในปีระกาถึงยุคปัจจุบัน บริเวณแห่งนี้เป็นสมบัติของมรดกรวมของตระกูล 5 ตระกูล ประกอบด้วย กิติยากร สวัสดิวัตน์ เทวกุล โสณกุล และบุญยะปานะ ซึ่งสืบสายจากพระธิดาทั้ง 5 ของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต และได้โอนกรรมสิทธิ์ขายที่ดินให้บริษัท ทีซีซี เวียงนาครเขมร จำกัด บริหารจัดการ ด้วยราคาประมาณ 4,800 ล้านบาท โดยทำการโอนเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2555 บริเวณที่ดินแปลงนี้ ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบัน และร่างฉบับใหม่ที่จะประกาศเดือนพฤษภาคม 2556 ได้กำหนดเป็นพื้นที่สีแดง “พ.3” หรือที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม สามารถพัฒนาได้ทั้งที่อยู่อาศัยและเชิงพาณิชย์ แต่มีพื้นที่ไม่เกิน 1 หมื่นตารางเมตร หากจะสร้างเกินจะต้องอยู่ในเขตทางมีความกว้างไม่น้อยกว่า 10, 16 และ 30 เมตร หรือรัศมี 500 เมตร จากสถานีรถไฟ

รูปที่ 3.3 ชุมชนเวียงนาครเขมรในอดีตและปัจจุบัน

3.5 การวิเคราะห์ถึงสถาปัตยกรรมที่มีประสิทธิภาพในการทำ PARASITE SPACE (ลักษณะของ HOST ในพื้นที่)

ย่านเวียงนาครเขมมเป็นย่านที่ยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมเก่าแก่ไว้อยู่คือสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลซึ่งเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เริ่มแพร่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5-6 ซึ่งผู้คนในสมัยนั้นมักจะเรียกกันอย่างติดปากว่า “ตึกฝรั่ง” ซึ่งรูปแบบของอาคารแบบโคโลเนียลนั้นจะมีความหลากหลายตามอิทธิพลที่มาจากต่างแหล่งกลุ่มชนกัน เนื่องจากในเบื้องต้นนั้น รูปแบบโคโลเนียล ก็คือ การนำเอาสถาปัตยกรรมของประเทศแม่ไปก่อสร้างในดินแดนอาณานิคม แล้วจึงค่อยปรับรูปแบบสู่ลักษณะที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ตามสภาพอากาศในแต่ละพื้นที่นั้น ดังนั้นอาคารรูปแบบนี้จึงสามารถเรียกอีกชื่อได้ว่า เป็น “สถาปัตยกรรมอาณานิคม ” ดังตัวอย่างอาคารโคโลเนียลหลายหลังที่ยังคงมีลักษณะของอิทธิพลคลาสสิกอยู่ ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากกลุ่มโรมันติค เช่น อาคารที่มีการประดับด้วยลวดลายไม้ฉลุ ที่เรียกกันว่า “เรือนขนมปังขิง” ซึ่งรูปแบบโคโลเนียลนี้ในช่วงแรกได้เข้ามาพร้อมกับกลุ่มมิชชันนารี ที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในดินแดนอาณานิคมและดินแดนใกล้เคียง จึงสามารถจัดรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบมิชชันนารี (Mission Style) ให้เข้าไปในกลุ่มนี้ได้ด้วย ส่วนบ้านเรือนที่ปลูกสร้างโดยชาวตะวันตกในยุคล่าอาณานิคมคือ “ศิลปะแบบอาณานิคม” หรือ “อาคารแบบโคโลเนียล” (Colonial Style) ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ ด้านหน้าของอาคารชั้นล่างมักทำช่องโค้ง (arch) ต่อเนื่องกันเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดการเดินเท้า ที่ภาษาไทยเรียกทับศัพท์ว่า “อาเขต” (arcade) หรือที่ภาษาจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า “ห่งอคาซี่” หมายถึงทางเดินกว้างห้าฟุต นอกจากอาเขตแล้ว อาคารแบบโคโลเนียลยังอาจนำลวดลายบางอย่างของศิลปะตะวันตกสมัยกรีก โรมัน ที่เรียกว่า “สมัยคลาสสิก” มาใช้ใหม่ เช่น หน้าต่างวงโค้งเกือกม้า หรือหัวเสาแบบโยนิก หรือไอโอนิก (แบบม้วนกันหอย) และคอร์นทิยัน (มีใบไม้ขนาดใหญ่ประดับ) เป็นต้น ทำให้นักวิชาการบางท่านซึ่งไม่ชอบคำว่าสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล เพราะมีลักษณะของการกตขี้แฝงอยู่ เลี่ยงมาใช้คำว่า “นีโอคลาสสิก”แทน เนื่องจากเป็นคำกลางๆที่ใช้เรียกงานศิลปะซึ่งนำรูปแบบคลาสสิกกลับมาใช้อีกครั้ง

รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลสไตล์ มักมีลักษณะเด่นในการออกแบบรูปทรงอาคาร

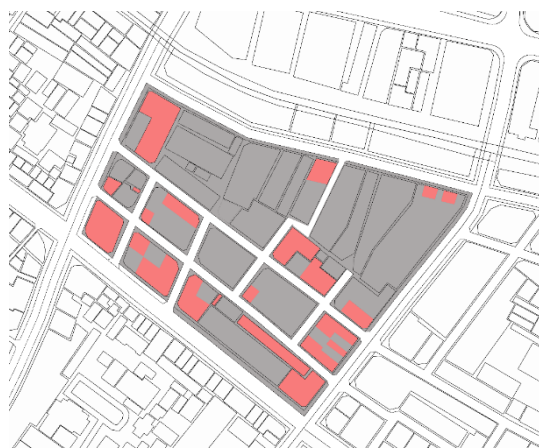
1. รูปทรงอาคารเป็นลักษณะสี่เหลี่ยมแบบสมมาตร (square and symmetrical shape)
2. มีการเน้นประตูทางเข้าที่กึ่งกลางอาคาร (central door)
3. มีการใช้ชุดเสาสูงเป็นแนวรับชายคากว้าง (colonnade) ป้องกันแดด ลม ฝน และเป็นซุ้ม เพื่อเน้นบริเวณทางเข้า-ออก
4. มีการออกแบบแนวเส้นประตูหน้าต่างของบ้านให้เป็นระเบียบในแนวเดียวกัน ผนังส่วนใหญ่เป็นผนังไม้ตีซ้อนเกล็ด สลับไปกับโครงสร้างปูน อาจประดับตกแต่ง ด้วยบัวปูนปั้นรอบชายคา บัวหัวเสา หรือกรอบกรอบหน้าต่าง
5. มีระเบียงโดยรอบ

รูปที่ 3.4 ตัวอย่างสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล

3.6 ความหนาแน่นของ HOST ในพื้นที่

ย่านเวียงนครเขมมมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลที่ปะปนกับอาคารสมัยใหม่อยู่ ซึ่งเป็น HOST ในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการทำ PARASITE SPACE

รูปที่ 3.5 ความหนาแน่นของสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล (HOST)

จากรูปที่ 3.3 จุดสีแดงแสดงถึงอาคารเก่าที่สนใจหรือ HOST ในพื้นที่ที่เราต้องการจะเก็บไว้ เพื่อนอนุรักษ์สถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม

3.7 จุดเด่นและความน่าสนใจของพื้นที่ที่ใช้ในการกำหนดโครงการ

เวียงนครเขมมเป็นชุมชนเก่าแก่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการค้าขายมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ซึ่งเริ่มจากชาวจีนที่ได้นำของมาวางขายกัน ในช่วงแรกๆชาวบ้านจะวางของขายบนพื้นดินริมคลองวังน้ำทิพย์ จนเริ่มมีการถมคลองและเริ่มมีการใช้เพิงในการขายของพร้อมทั้งพัฒนาพื้นที่ตรงนี้ให้เป็นย่านการค้าขายจนถึงปัจจุบัน สินค้าที่เป็นที่นิยมแล้วมีชื่อเสียงของเวียงนครเขมมมีทั้ง เครื่องดนตรี หนังสือเก่า แผ่นเพลงเก่า วัตถุโบราณ และเครื่องใช้ต่างๆอีกมากมายนอกจากเป็นย่านการค้าที่สำคัญในอดีตแล้วยังเป็นย่านที่มีประเพณีวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมารุ่นสู่รุ่นด้วยเช่น การไหว้พระจันทร์ กินเจ และอื่นๆอีก

รูปที่ 3.5 สินค้าที่นิยมในเวียงนครเขษม

รูปที่ 3.6 เทศกาลกินเจและไหว้พระจันทร์

ดังนั้นการวิเคราะห์โครงการของเราจะเป็นเป็น 3 ส่วนส่วนแรกคือคนในพื้นที่ เพราะเป็นคนในชุมชนที่มีความผูกพันและรักพื้นที่แห่งนี้ เป็นการอนุรักษ์ถึงวิถีการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมส่วนต่อมาคือโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลซึ่งผสมผสานเข้ากับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว

ส่วนที่สองวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ศึกษาจากอาชีพเดิมของคนในพื้นที่ซึ่ง 3 อันดับแรกของอาชีพคือ 1. การค้าขายอุปกรณ์ต่างๆไม่ว่าจะเป็นเครื่องครัวหรืออุปกรณ์วิศวกรรมต่างๆ และเหตุผลที่ว่าย่านนี้กำลังจะมีรถไฟฟ้าเข้ามาทำให้การเข้าถึงพื้นที่ได้ง่ายซึ่งเป็นการดึงดูดคนหรือผู้ใช้งานที่หลากหลายฐานะ จึงกำหนดส่วนที่ 2 ให้เป็นศูนย์การค้าที่มีทั้งการค้าแบบเดิมและการค้าสมัยใหม่

ส่วนสุดท้ายคือพื้นที่สาธารณะที่รองรับการจัดกิจกรรมต่างๆของคนในชุมชนแล้วเป็นการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมไว้ และยังมีส่วนที่เป็นพื้นที่สีเขียวสำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่และบริเวณโดยรอบ

3.8 ข้อสรุปของพื้นที่ใช้สอยในโครงการจากข้อมูลทั้งหมดที่ศึกษามาออกมาเป็นดังนี้

- ที่พักอาศัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
  - ที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนดั้งเดิม
  - โรมแรม
- ศูนย์การค้าต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
  - การค้าแบบดั้งเดิมของคนในชุมชน เช่น เครื่องดนตรี เครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น
  - การค้าแบบห้างสรรพสินค้ารวมกับการค้าแบบ walling street
- พื้นที่สาธารณะ
  - พื้นที่สีเขียว เช่นพื้นที่ที่เป็นสวนสาธารณะหรือพื้นที่พักผ่อนสำหรับคนในพื้นที่แล้วนักท่องเที่ยว
  - ลานกิจกรรมสำหรับการจัดเทศกาลต่างๆของคนในพื้นที่

ส่วนที่ 1 ที่อยู่อาศัยและโรงแรม	จำนวนและขนาด
<ul style="list-style-type: none"> ● ที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน 	400 คริวเรือน(ตามของเดิมที่มีอยู่)
<ul style="list-style-type: none"> ● โรงแรม <ul style="list-style-type: none"> - ห้องพัก - คริวและที่ทานอาหาร(แบบไทย) - แกลเลอรีเครื่องดนตรี + เว็จนาครเขษม - นวดแผนไทย 	40 ห้องพัก 960 ตารางเมตร 1 ห้อง 150 ตารางเมตร 1 ห้อง 150 ตารางเมตร 1 ห้อง 100 ตารางเมตร
ส่วนที่ 2 ศูนย์การค้า	จำนวน
<ul style="list-style-type: none"> ● การขายแบบดั้งเดิม <ul style="list-style-type: none"> - ร้านขายอุปกรณ์เครื่องครัว เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือต่างๆ - ร้านค้าทองและเครื่องประดับ - ร้านค้าเครื่องดนตรีสากลและไทยเดิม - ร้านอาหาร - ร้านขายของทั่วไป - ร้านค้าของเก่าโบราณ - ร้านขายเฟอร์นิเจอร์ - ร้านขายของฝาก (หมูแผ่น หมูยอ กุนเชียงและอื่นๆ) - ร้านขายยา - ร้านขายเครื่องทองเหลือง - ร้านขายหนังสือ - ร้านค้าอื่นๆ - ร้านขายเกมและของเล่น(สะพานเหล็ก) 	99 ร้านค้า 4950 ตารางเมตร 26 ร้านค้า 1300 ตารางเมตร 17 ร้านค้า 850 ตารางเมตร 15 ร้านค้า 750 ตารางเมตร 6 ร้านค้า 300 ตารางเมตร 5 ร้านค้า 250 ตารางเมตร 4 ร้านค้า 200 ตารางเมตร 3 ร้านค้า 150 ตารางเมตร 2 ร้านค้า 100 ตารางเมตร 2 ร้านค้า 100 ตารางเมตร 4 ร้านค้า 200 ตารางเมตร 28 ร้านค้า 1400 ตารางเมตร 3000 ตารางเมตร

ส่วนที่ 2 ศูนย์การค้า	จำนวน
<ul style="list-style-type: none"> ● การขายแบบสมัยใหม่ <ul style="list-style-type: none"> - walking street - ร้านค้าให้เช่า 	40 ร้าน 480 ตารางเมตร 30 ร้านค้า 1200 ตารางเมตร

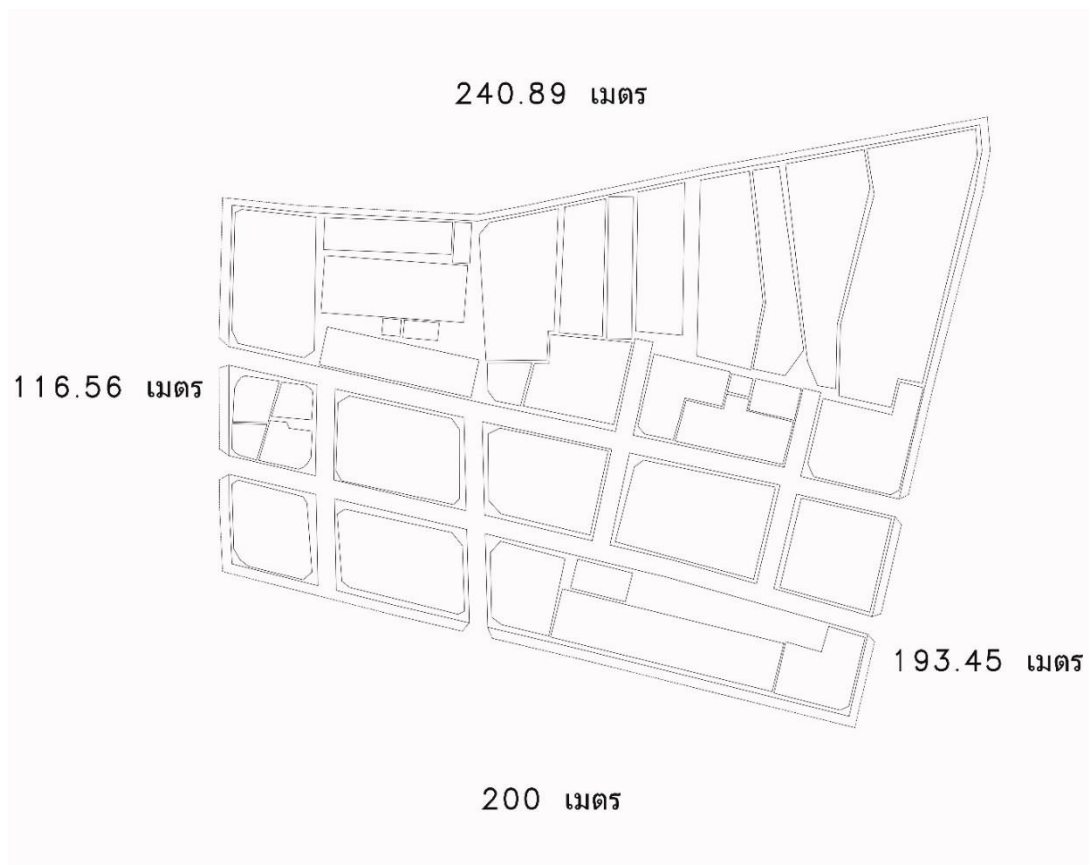
ส่วนที่ 3 พื้นที่สาธารณะ	จำนวน
<ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่สีเขียวสำหรับคนในชุมชนและผู้ที่ต้องการใช้บริการ (สวนสาธารณะ พื้นที่พักผ่อน) 	400 ตารางเมตร
<ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่จัดกิจกรรมและเทศกาลต่างๆ 	100 ตารางเมตร
ส่วนที่ 4 ที่จอดรถ	จำนวน
<ul style="list-style-type: none"> ● ที่จอดรถสำหรับคนในชุมชน 	400 คัน
<ul style="list-style-type: none"> ● สำหรับผู้ใช้บริการศูนย์การค้า 	127 คัน
<ul style="list-style-type: none"> ● บริการรถสำหรับทางโรมแรมและผู้ใช้บริการโรงแรม 	50 คัน

ผู้ใช้งานในโครงการแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

- 1.คนในชุมชน
- 2.นักท่องเที่ยวและลูกค้าของโรงแรม
- 3.กลุ่มลูกค้าที่สนใจใช้บริการศูนย์การค้า
- 4.คนในชุมชนโดยรอบ

ขอบเขตที่ดินของโครงการ

รูปที่ 3.7 ขอบเขตของพื้นที่โครงการ

ขนาดพื้นที่ทั้งหมดรวม 32.199.60 ตารางเมตร

บทที่ 4

การนำไปใช้

4.1 การกำหนดโปรแกรม

ลักษณะโครงการและกิจกรรมโครงการ

การออกแบบโครงการที่มีตัวสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมในพื้นที่นี้เป็นหลัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมและวัฒนธรรมของพื้นที่ดั้งเดิม และมีการผสมผสานตัวสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ (parasite space) เข้าไปทำให้พื้นที่ที่กำลังจะถูกหุบทำศูนย์การค้าหรืออาคารในรูปแบบใหม่นั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น รวมถึงเป็นการอนุรักษ์อาคารเก่าไปอีกด้วย

4.1.1.1 กิจกรรมโครงการหลัก

1) ส่วนของโรงแรม เป็นโรงแรมที่นำสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลมาใช้เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการได้สัมผัสถึงอาคารเก่าและคงวัฒนธรรมของคนในพื้นที่เดิมด้วย

2) ส่วนแกลเลอรี เป็นส่วนที่ให้ความรู้ถึงเครื่องดนตรีต่างๆที่มีมาตั้งแต่โบราณไม่ว่าจะเป็นเครื่องดนตรีไทยหรือต่างชาติ เพราะเป็นจุดเด่นที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีต และนำเสนอถึงประวัติความเป็นมาของ เว็มนาครเขษมด้วย

3) ส่วนศูนย์การค้าและออฟฟิศ เป็นส่วนของศูนย์การค้าที่นำอาคารเก่าแบบดั้งเดิมของคนในชุมชนมาขายในโครงการ และเสริมด้วยร้านค้าให้เช่าเพิ่มเติม นอกจากนั้นยังมีพื้นที่ออฟฟิศของโครงการด้วย

4.1.2 กำหนดองค์ประกอบโครงการ

ลักษณะโครงการ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

4.1.2.1 ส่วนโรงแรม

โดยแบ่งประเภทห้องพักได้ดังนี้

1) ห้องพักแบบ standard room

2) ห้องพักแบบ suite room

3) ห้องพักแบบ exclusive room

4.1.2.2 ส่วนแกเลเลอสี

โดยแบ่งส่วนของลักษณะและกิจกรรมภายในโครงการดังนี้

- 1) ส่วนของเครื่องดนตรี
- 2) ส่วนของประวัติเวียงนครเขมม

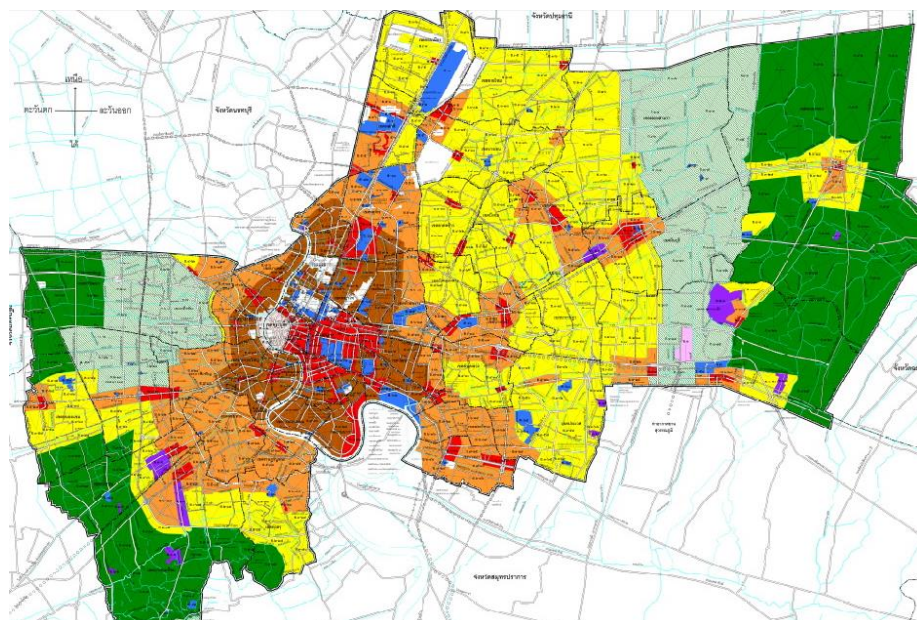
4.1.2.3 ส่วนศูนย์การค้า

โดยแบ่งส่วนของลักษณะและกิจกรรมภายในโครงการดังนี้

- 1) ร้านค้าแบบดั้งเดิม
- 2) ร้านค้าแบบให้เช่า
- 3) ร้านค้าแบบแผงลอย

4.1.3 ข้อกำหนดในพื้นที่

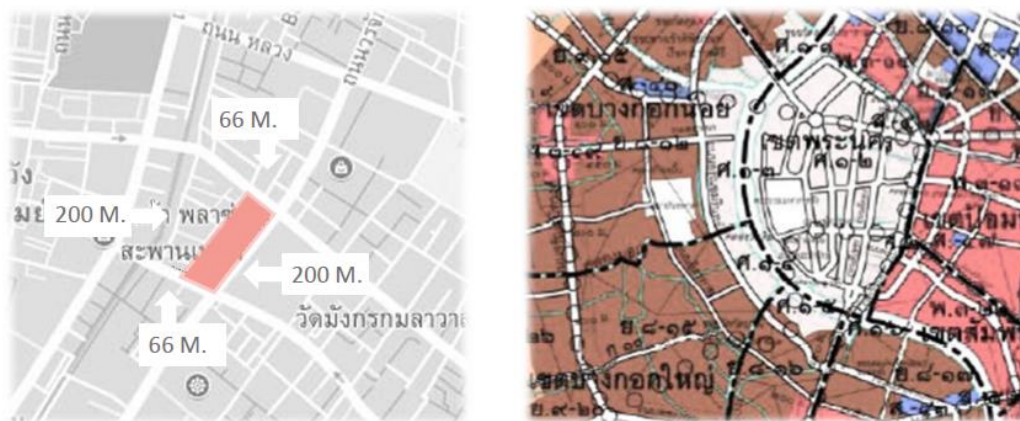
- 1) ผังเมืองรวม

รูปที่ 4.1 รูปการแสดงผลผังเมืองพระราชกำหนดกฎหมายควบคุมอาคารปี พ.ศ.2556

เพื่อใช้ศึกษาประโยชน์จากที่ดินว่ามีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินอย่างไรโดยการศึกษาข้อกฎหมาย พ.ร.บ.ควบคุมอาคารของจังหวัดกรุงเทพฯ เพื่อหาข้อมูลนำมาใช้ในการก่อสร้างอาคารตามกฎหมายและข้อบังคับ

2) ข้อกฎหมายควบคุม

รูปที่ 4.2 รูปการแสดงผังเมืองใหม่ตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคารปี พ.ศ. 2552

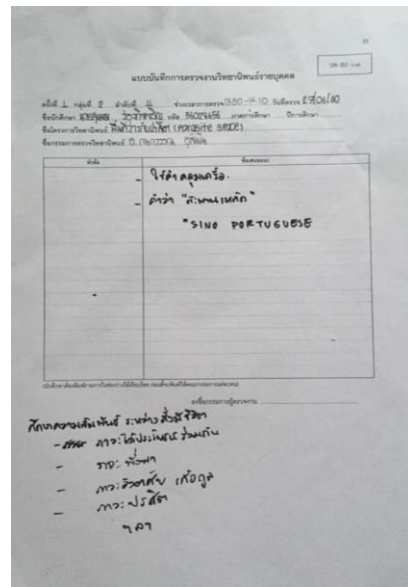
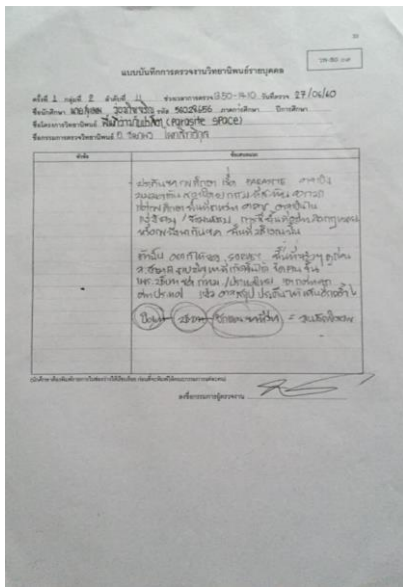
เว้นอาคารเขมมถูกจัดให้อยู่ในพื้นที่สีแดง ปี2560 พ.3 ค่าFAR7 : 1 ค่าOSRร้อยละ 4.5

ขนาดพื้นที่ทั้งหมด 13,200 ตารางเมตร

4.2 การนำเสนอและข้อเสนอแนะ

4.2.1 การนำเสนอครั้งแรก - เป็นการนำเสนอถึงประเด็นเรื่องประวัติทางสังคมและทางสถาปัตยกรรมให้เห็นในมุมกว้างขึ้นและยกตัวอย่างประวัติที่อยู่ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นร้านค้าแผงลอยต่างๆตามฟุตบอลบาท หรือตัวอาคารที่เกาะและอาศัยโครงสร้างของอาคารอื่นอยู่ก็ตาม

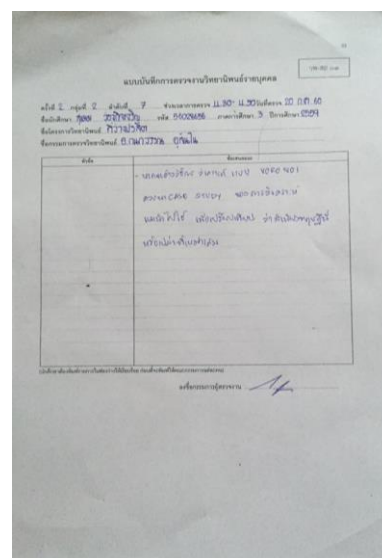
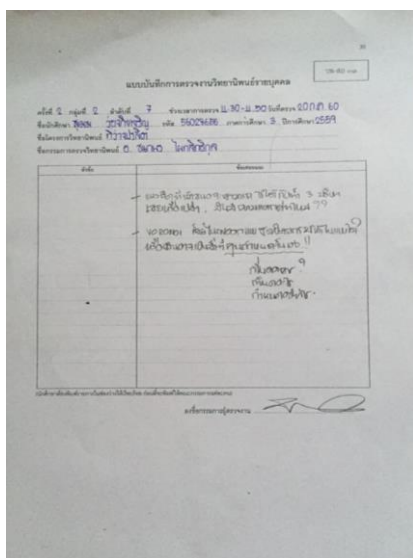
ข้อเสนอแนะ - ลองศึกษาถึงสังคม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในย่านที่สนใจก่อน แล้วค่อยลงไปดูสถานที่ๆจริง ๆ หลังจากนั้นค่อยสรุปออกมาเป็นปัญหา บริบทของย่านที่สนใจ พร้อมศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

รูปที่ 4.3 ใบข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

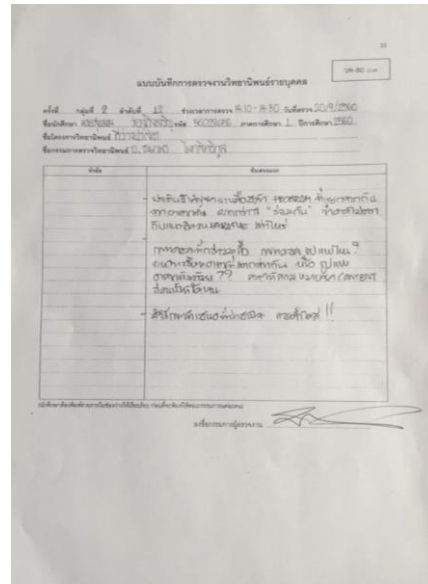
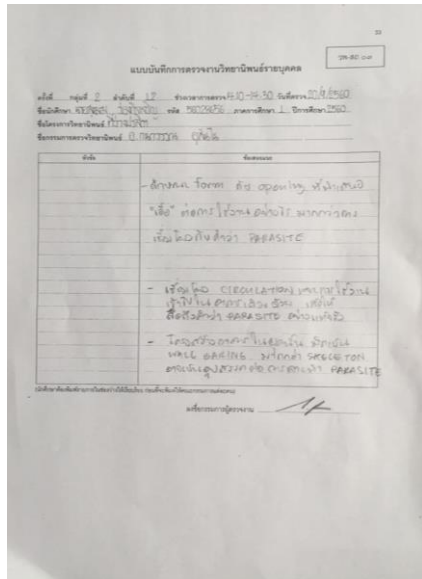
4.2.2 การนำเสนอครั้งที่ 2 – เป็นการนำเสนอการวิเคราะห์พื้นที่ที่ตัวกรุงเทพฯว่าเขตไหนมีประสิทธิภาพในการทำ parasite space บ้าง และสรุปผลออกมาตามความหนาแน่นของตัวอาคาร รวมถึงแสดงข้อดีและข้อเสียของแต่ละพื้นที่ที่นำเสนอ

ข้อเสนอแนะ – ข้อมูลและแนวคิดที่ศึกษามาสามารถใช้ได้กับทุกพื้นที่ที่นำเสนอหรือเปล่า มีความแตกต่างกันไหม และควรหา case study ในการเลือกพื้นที่ดูว่ามีเหตุผลหรือแนวคิดอื่นมาสนับสนุนเพิ่มเติมไหม

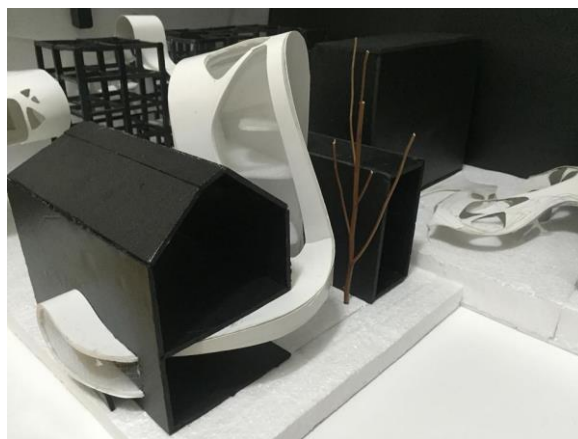
รูปที่ 4.4 ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

4.2.3 การนำเสนอครั้งที่ 3 – เป็นการนำเสนอรูปแบบของ parasite space กับอาคารแต่ละประเภทในพื้นที่ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

รูปที่ 4.5 ข้อเสนอแนะจากกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

1)อาคารเก่ากับparasite – เป็นการเชื่อมต่อกันโดยยังรักษาสภาพของอาคารเก่าไว้อยู่ซึ่งเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล

รูปที่ 4.6 รูปแบบของการออกแบบอาคารเก่ากับparasite

2)อาคารที่มีสภาพเก่าชั้กับparasite – เป็นการเชื่อมต่อกันโดยที่มีparasite เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของอาคารแล้วมีการเปลี่ยนแปลงตัวอาคารบางส่วนให้เป็นparasite ตามการใช้งานและการออกแบบ

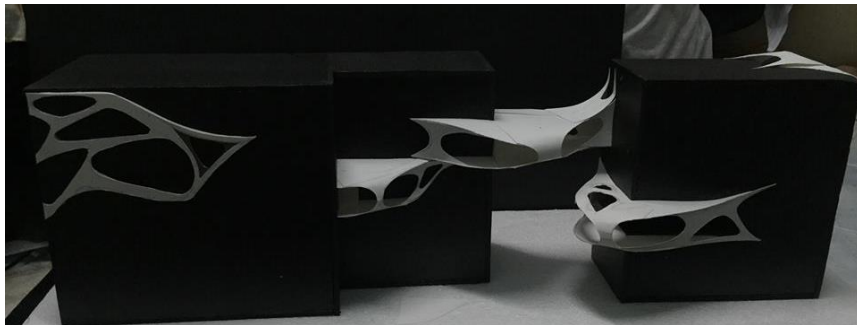
รูปที่ 4.7 รูปแบบของการออกแบบอาคารที่มีสภาพเก่าซ้อนทับกับparasite

3) อาคารสภาพเก่าและพื้นที่ว่างระหว่างอาคารกับparasite – เป็นการออกแบบพื้นที่ว่างระหว่างอาคารไม่ว่างจะเป็นถนนภายในพื้นที่โครงการ หรือพื้นที่ว่างที่ไร้ประโยชน์ โดยมีparasiteเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในที่ว่างต่างๆ

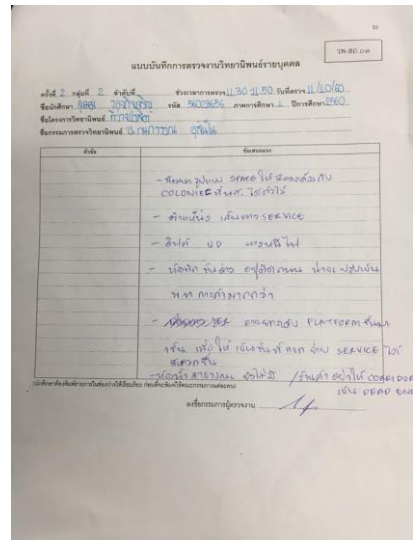
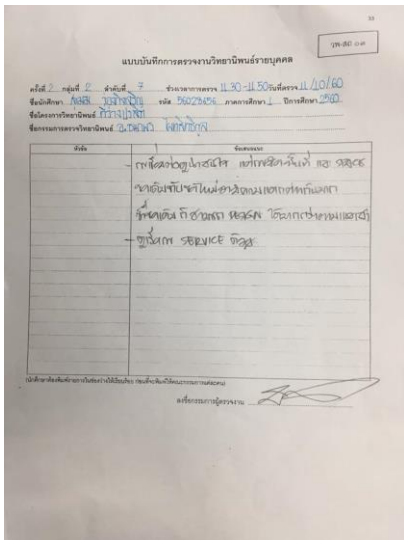
รูปที่ 4.8 รูปแบบของการออกแบบอาคารสภาพเก่าและพื้นที่ว่างระหว่างอาคารกับparasite

4) อาคารที่เชื่อมกันด้วยparasite – เป็นการออกแบบparasiteที่ใช้โครงสร้างรวมกับอาคารที่มันเกาะอยู่และทำให้อาคาร 2 อาคารเป็นส่วนเดียวกัน

รูปที่ 4.9 รูปแบบของการออกแบบอาคารที่เชื่อมกันด้วยparasite

4.2.4 การนำเสนอครั้งที่ 4 เป็นการออกแบบภาพรวมของโครงการและวาง lay out ของโครงการว่าส่วนต่างๆอยู่ตรงไหนรวมถึงรูปแบบของparasiteต่างๆภายในโครงการด้วย

รูปที่ 4.10 ข้อเสนอแนะจากกรมการตรวจวิทยานิพนธ์

1) ส่วนของแกลเลอรี – ใช้ส่วนของอาคารเก่ากับparasite

รูปที่ 4.11 รูปแบบของการออกแบบส่วนของแกลเลอรี

2) ส่วนของโรงแรม – ใช้อาคารเก่าและอาคารที่มีสภาพเก่ากับparasite

รูปที่ 4.12 รูปแบบของการออกแบบส่วนของโรงแรม

3) ส่วนของศูนย์การค้า – อาคารที่มีสภาพเก่า ที่วางระหว่างอาคารและอาคารเก่ากับparasite

รูปที่ 4.13 รูปแบบของการออกแบบศูนย์การค้า

ข้อเสนอแนะ – ในการทดลองพื้นที่กับparasite ที่มีรูปแบบและ open space แบบนี้ เหมาะสมกับส่วนไหนของโครงการบ้างและการทำงานของแต่ละจุดมันใช้ได้ไหม และออกแบบตรงส่วนของserviceและเส้นทางสัญจรให้เชื่อมต่องันมากขึ้น

บทที่ 5

การออกแบบ

5.1 แนวความคิดของโครงการ

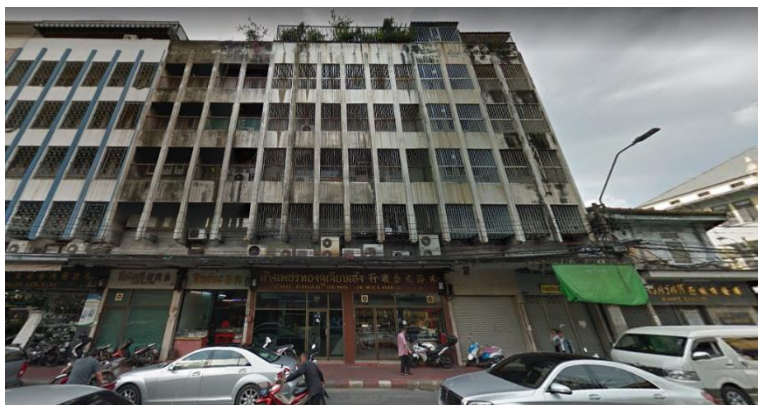
แนวความคิดของโครงการเกิดจากสิ่งที่อยู่รอบตัวเราที่มีความคล้ายกับภาวะปรสติด เช่น ร้านค้าตามฟุตบาท การต่อเติมบ้าน หรือบ้านต้นไม้ และอื่นๆอีก ซึ่งทำให้เกิดความคิดที่ทำภาวะปรสติดทางสถาปัตยกรรมขึ้นมา ถึงแม้ว่าปรสติดในชีวิตประจำวันจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆขึ้นมากมาย แต่ทางสถาปัตยกรรมนั้นสามารถที่จะแก้ไขปัญหาพวกนี้ลงได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะตามพื้นที่ของโครงการที่มีอาคารแต่ละประเภทอยู่

รูปที่ 5.1 รูปแบบสถาปัตยกรรมโคโลเนียลในพื้นที่โครงการที่ลงพื้นที่เอง

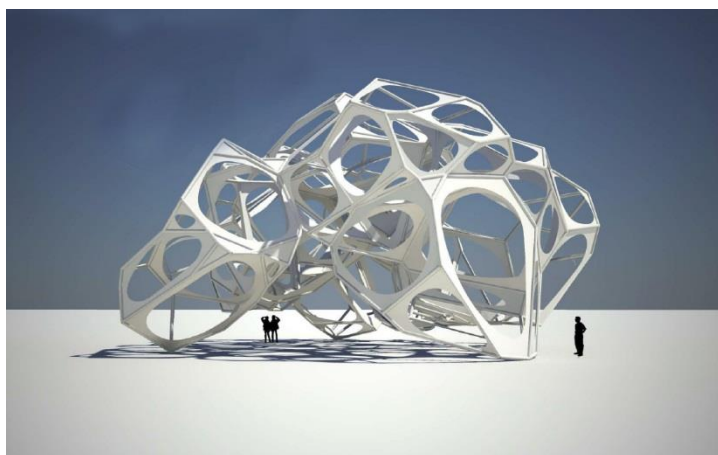
5.1.1 อาคารเก่าหรือสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่มีมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันสถาปัตยกรรมรูปแบบโคโลเนียลสไตล์เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เริ่มแพร่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5-6 ซึ่งผู้คนในสมัยนั้นมักจะเรียกกันอย่างไม่ติดปากว่า “ตึกฝรั่ง” ซึ่งรูปแบบของอาคารแบบโคโลเนียลนั้นจะมีความหลากหลายตามอิทธิพลที่มาจากต่างแหล่งกลุ่มชนกัน เนื่องจากในเบื้องต้นนั้น รูปแบบโคโลเนียล ก็คือ การนำเอาสถาปัตยกรรมของประเทศแม่ไปก่อสร้างในดินแดนอาณานิคม แล้วจึงค่อยปรับรูปแบบสู่ลักษณะที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ตามสภาพอากาศในแต่ละพื้นที่ถิ่น ดังนั้นอาคารรูปแบบนี้จึงสามารถเรียกอีกชื่อได้ว่า เป็น “สถาปัตยกรรมอาณานิคม” ดังตัวอย่างอาคารโคโลเนียลหลายหลังที่ยังคงมีลักษณะของอิทธิพลคลาสสิกอยู่ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากกลุ่มโรมันดิก เช่น อาคารที่มีการประดับด้วยลวดลายไม้ฉลุ ที่เรียกกันว่า “เรือนขนมปังขิง” ซึ่งรูปแบบโคโลเนียลนี้ในช่วงแรกได้เข้ามาพร้อมกับกลุ่มมิชชันนารีที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในดินแดน

อาณานิคมและดินแดนใกล้เคียงจึงสามารถจัดรูปแบบสถาปัตยกรรมมัชชันนารี (Mission Style) ให้เข้าไว้ในกลุ่มนี้ด้วย

รูปที่ 5.2 รูปแบบของอาคารสภาพเก่า 6 ชั้น ที่ลงพื้นที่เอง

5.1.2 อาคารที่มีสภาพเก่าไม่ว่าจะเป็นอาคารตึกแถว 6 ชั้นหรือห้องแถว 3-4 ชั้น ซึ่งเป็นอาคารที่ผ่านมามากหลายชั่วอายุคน ทำให้พื้นที่นี้มีประวัติศาสตร์และความผูกพันของคนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งนี้ และเป็นอาคารที่สามารถนำเอา parasite space เข้าไปเชื่อมหรือเปลี่ยนให้เป็นส่วนหนึ่งของ parasite ได้เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของอาคารและยังเก็บรูปแบบอาคารที่มีสภาพเก่าไปอีกด้วย

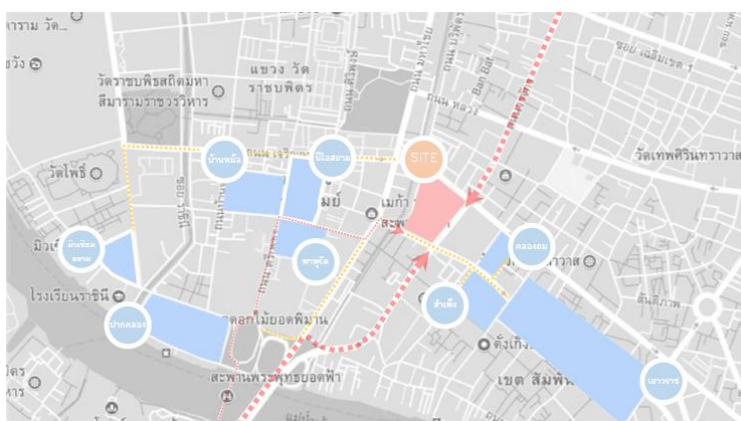
รูปที่ 5.3 ตัวอย่างของรูปแบบ parasite space

5.1.3 ส่วนที่เป็น parasite space คืออาคารใหม่ที่ถูกออกแบบเพื่อทำให้อาคารในสวนโดยรอบกลับมามีชีวิตอีกครั้ง เนื่องจากพื้นที่ของโครงการกำลังจะถูกทุบและรื้อทิ้งกลับมามีความ

น่าสนใจและสามารถที่จะตอบโจทย์คนในชุมชนเดิมแล้วคนภายนอกที่ต้องการมาใช้บริการพื้นที่นี้ได้ด้วย

5.2 การวิเคราะห์บริบทที่ตั้งโครงการ Function diagram และ Zoning

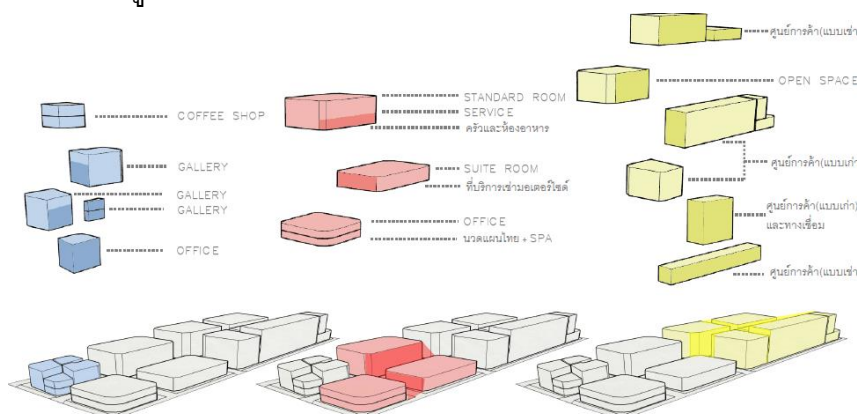
5.2.1 บริบทโดยรอบของที่ตั้งโครงการ – สังเกตได้ว่าบริเวณโดยรอบของตัวพื้นที่โครงการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ว่าจะเป็นชาวต่างชาติที่มาใช้บริการแล้ว คนไทยเองก็นิยมใช้บริการในบริเวณนี้เช่นเดียวกันซึ่งทำให้ตัวโครงการเหมาะที่จะเป็น ศูนย์การค้า โรงแรม หรือพื้นที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาใช้บริการได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 5.4 รูปที่แสดงถึงบริเวณโดยรอบ

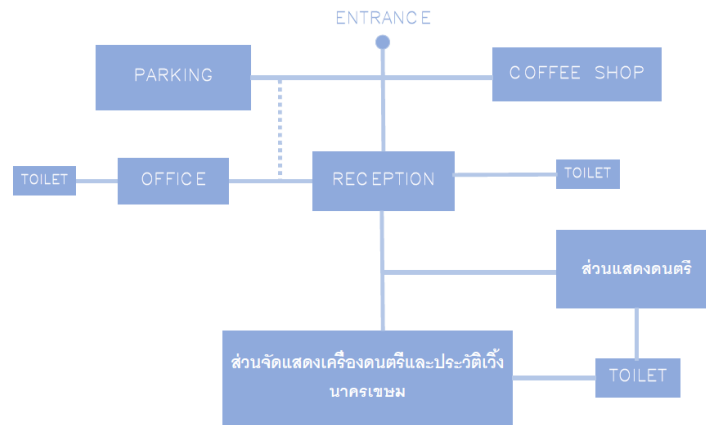
5.2.2 zoning

แต่ละสีจะบอกถึงส่วนต่างๆภายในโครงการ สีน้ำเงินคือแกลเลอรี สีแดงคือโรงแรม สีเหลืองคือศูนย์การค้าและออฟฟิศ

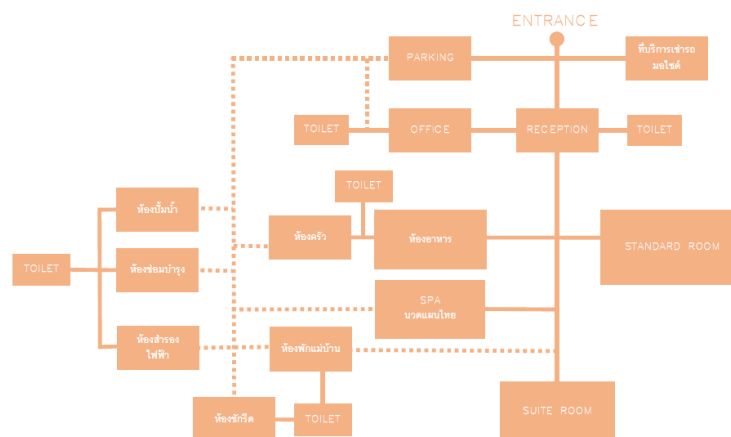
รูปที่ 5.5 รูปที่แสดงถึงzoningภายในโครงการ

1.) สีสน้ำเงินเป็นส่วนของแกลเลอรีร้านกาแฟ ซึ่งประกอบไปด้วยอาคารเก่าแบบโคโลเนียลและส่วนของparasite space

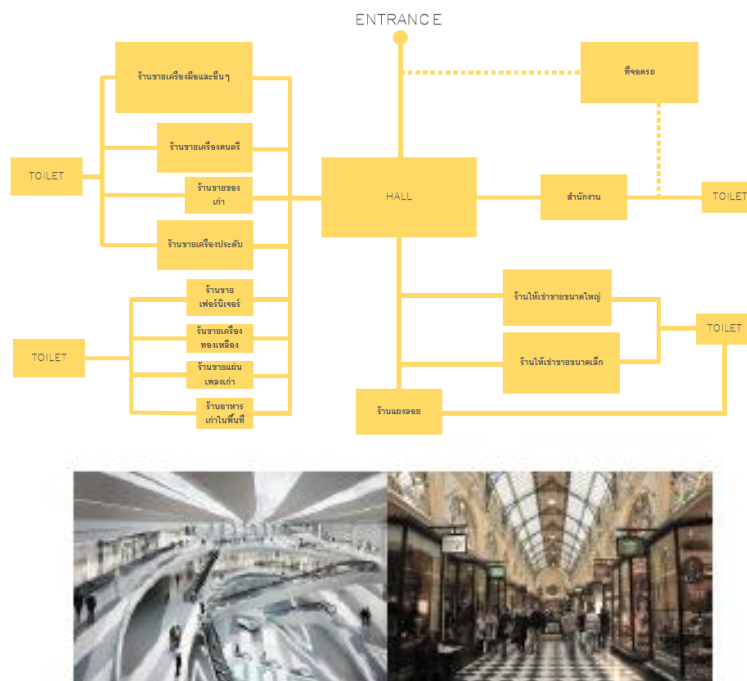
รูปที่ 5.6 รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ

2.) สีแดงเป็นส่วนของโรงแรมและspa ซึ่งประกอบไปด้วยทั้งอาคารเก่าแบบโคโลเนียล อาคารที่มีสภาพเก่าและส่วนของparasite space

รูปที่ 5.7 รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ

3.)สี่เหลี่ยมส่วนของศูนย์การค้า ซึ่งประกอบไปด้วยอาคารสภาพเก่า 6 ชั้น อาคารเก่าแบบโคโลเนียลและส่วนของparasite space

รูปที่ 5.8 รูปที่แสดงถึงzoningและภาพตัวอย่างภายในโครงการ

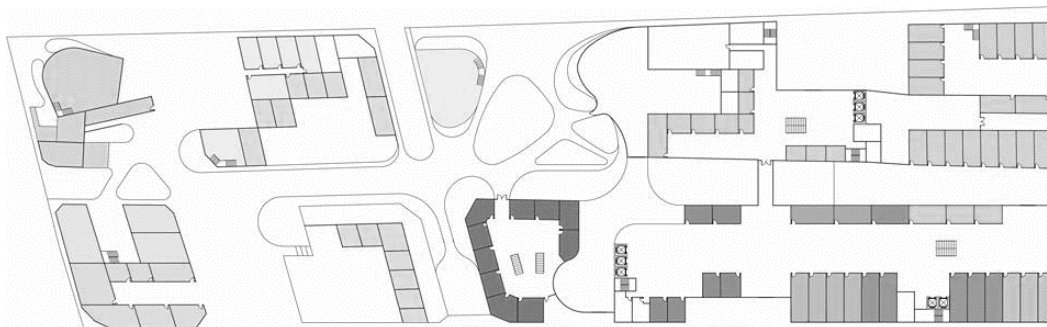
5.3 การพัฒนาแบบ (Schematic Design)

5.3.1 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 1

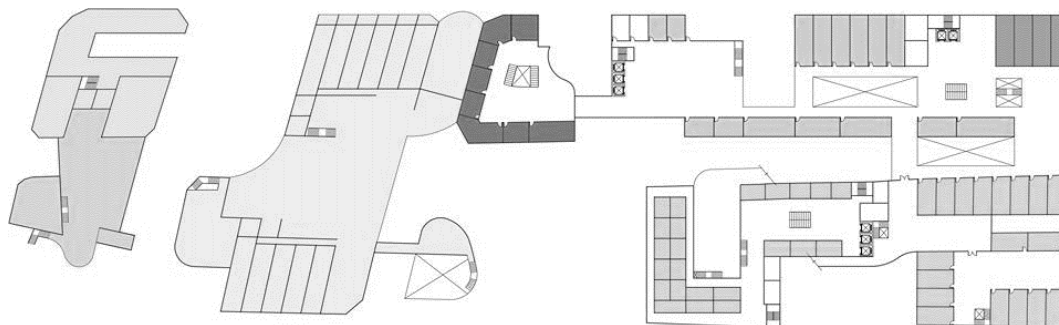
การนำเสนอในครั้งที่หนึ่งนั้นเป็นการทำแบบ Schematic แบบเข้าสเกลโดยมีการจัดรูปแบบตามแนวคิดที่วางโซนไว้ขั้นต้น โดยมีการวางส่วนของแกลเลอรีและร้านค้าแพ็ไว้ทางถนนฝั่งข้างหน้าของพื้นที่โครงการซึ่งสามารถทำให้ผู้ที่สนใจเข้าถึงได้งานและเป็นการแบ่งส่วนของการใช้งานด้วย ซึ่งร้านค้าแพ็นั้นจะเปิดตลอด24ชั่วโมง ทำให้การเข้าถึงสะดวกและงานไม่วุ่นวาย รวมถึงสามารถแยกคนในส่วนต่างๆของโครงการได้ด้วยเพราะเวลาเปิดปิดการใช้งานแต่ละส่วนไม่เท่ากัน ส่วนของแกลเลอรีแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.ส่วนจัดแสดงเครื่องดนตรีของชุมชน และพื้นที่แสดงดนตรีสำหรับผู้สนใจ 2.ส่วนจัดนิทรรศการสำหรับประวัติความเป็นมาของเว็ิงนครเขษม ส่วนของโรงแรมด้านล่างโรงแรมจะเป็นศูนย์อาหารที่ให้บริการคนภายนอกและคนที่ใช้บริการของโรงแรมด้วย ส่วนโรงแรมจะอยู่ระหว่างแกลเลอรีและศูนย์การค้า ซึ่งฝั่งข้างในจะเป็นห้องพักแบบ standard room และด้านติดถนนจะเป็นห้องพักแบบ suite room และ

exclusive room ส่วนตรงกลางจะเป็นพื้นที่ส่วนกลางและพักผ่อนของผู้ใช้บริการ ส่วนศูนย์การ
ข้าง กำหนดให้มีทางเข้าด้านถนนใหญ่และในซอยที่เข้าไปยังตัวพื้นที่โครงการ ซึ่งแบ่งออกเป็น
2

ตึก ตึกแรกชั้นบนจะเป็นส่วนของออฟฟิศ และตึก2จะเป็นศูนย์การค้าทั้งหมด

รูปที่ 5.9 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 1

รูปที่ 5.10 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 2

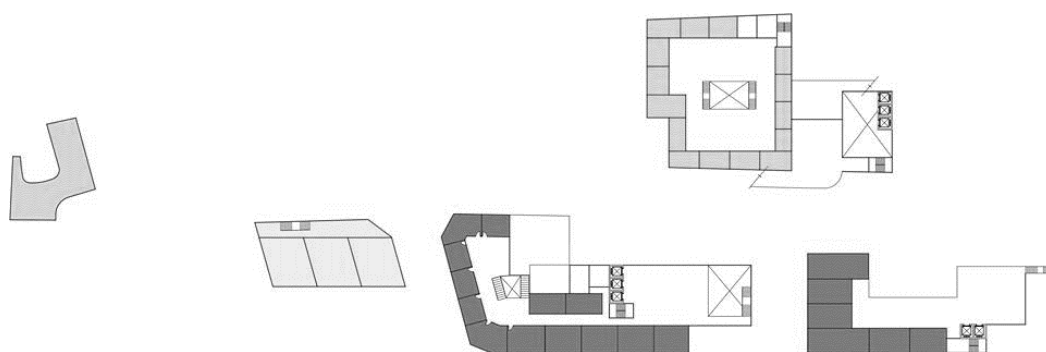
คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควรแก้ไขทาง service ของศูนย์การค้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
ทางเข้าของศูนย์การค้าควรมีส่วน reception เพิ่มเติม และการจัดการใช้งานภายในยังไม่ดีเท่าที่
ควร ระหว่างอาคารสภาพเท่ากับ parasite ที่ยังไม่เชื่อมต่อกัน ส่วนแกลเลอรี ต้องจัดการใช้งาน
ของผู้ใช้บริการกับพนักงานให้ชัดเจนและเพิ่มชั้น3ของแกลเลอรีขึ้นเพื่อรูปแบบทาง
สถาปัตยกรรมและการใช้งาน ส่วนร้านค้าแพ ให้มีพื้นที่ out doorเพิ่มเติม และส่วน serviceทาง

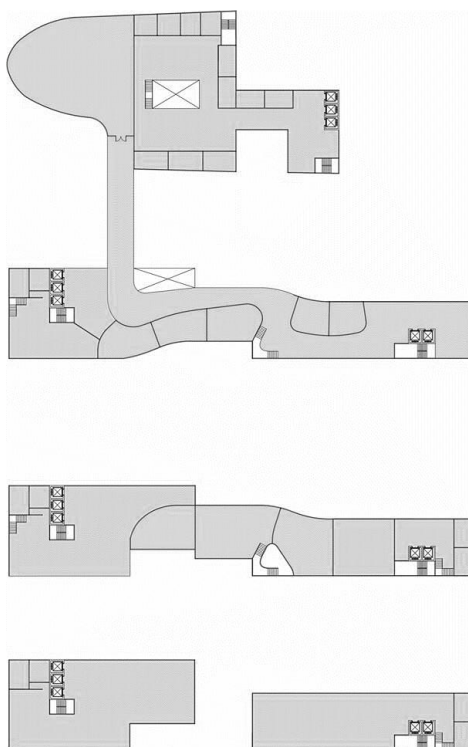
ข้างหลังร้านด้วย ส่วนตัวโรงแรมให้มีทางเข้าข้างหลังตรง main plaza ของศูนย์การค้า และแบ่งส่วนserviceไว้ทางด้านล่างของโรงแรม แรมจัดการวางห้องพักให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5.3.2 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 2

การนำเสนอในครั้งที่ 2 นั้นทางอาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำให้นักศึกษาตัดโมเดลและสเกตแบบร่างไว้ก่อนโดยให้คำนึงถึงการใช้งานที่เป็นจริงและผสมผสานกับแบบที่เราคิดไว้เบื้องต้นจึงมีการดีไซน์ในส่วนของ parasite ที่เชื่อมกับอาคารส่วนต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งานยิ่งขึ้น รวมถึงแบบร่างของชั้น 3 4 5 และ 6 ด้วย

รูปที่ 5.11 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 3

รูปที่ 5.12 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นที่ 4 5 และ 6

รูปที่ 5.13 รูปที่แสดงถึง Mass concept

คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควรแก้ไขการวางการใช้งานในชั้นที่ 4-6 ในมีparasite space เข้าไปเชื่อมต่อให้ชัดเจนแล้วสามารถใช้งานได้จริง รวมถึงการออกแบบการวางลิฟต์ที่สามารถแยกกระหว่างคนที่เข้าใช้ศูนย์การค้าและออฟฟิศ และส่วนของserviceได้ด้วย ส่วนที่ต้องเพิ่มเติมอีกคือลิฟต์และบันไดหนีไฟภายในโครงการที่จำเป็นต้องมี ในเรื่องของ mass concept ที่นำมา มีรูปแบบที่น่าสนใจแต่อยากให้เพิ่มเติมคือการทำหนดการใช้งานในส่วนนั้นๆให้ชัดเจน และช่องเปิดที่เหมาะสมกับการใช้งานที่ได้กำหนดมา และครั้งหน้าให้มีการแบ่งส่วนของอาคารเดิมในพื้นที่และ parasiteมาให้ชัดเจน

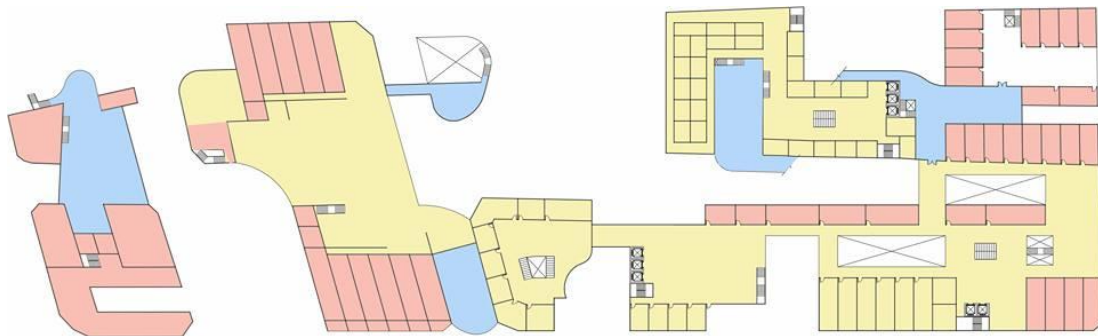
5.3.3 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 3

การนำเสนอในครั้งที่ 3 นั้นได้มีการนำเอาดินน้ำมันญี่ปุ่นมาเป็นส่วนช่วยในการทำโมเดลส่งจริงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาถึงความเรียบร้อยและความเป็นไปได้ของการทำ รวมถึงแบ่งสีของอาคารเดิมและparasiteมาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสีแดงบอกถึงส่วนที่เป็นอาคารเก่า สีเหลืองบอกถึงส่วนที่เป็นอาคารสภาพเก่าและสีน้ำเงินแสดงถึงparasite

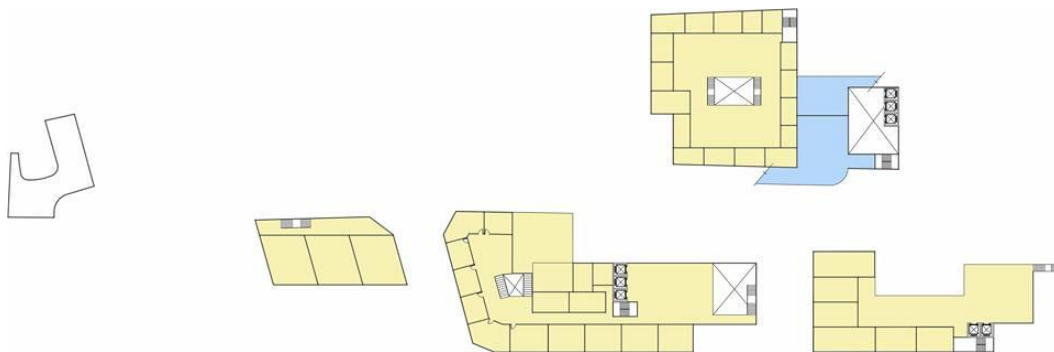

รูปที่ 5.14 รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น 1

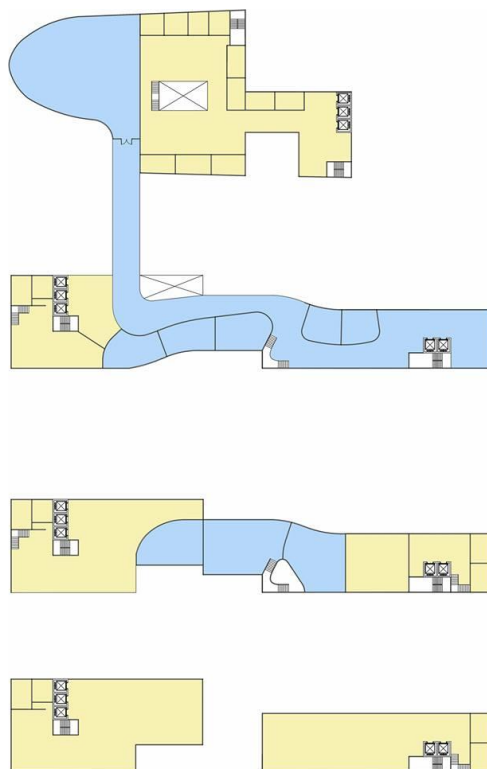

รูปที่ 5.15 รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น2

รูปที่ 5.16 รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น3

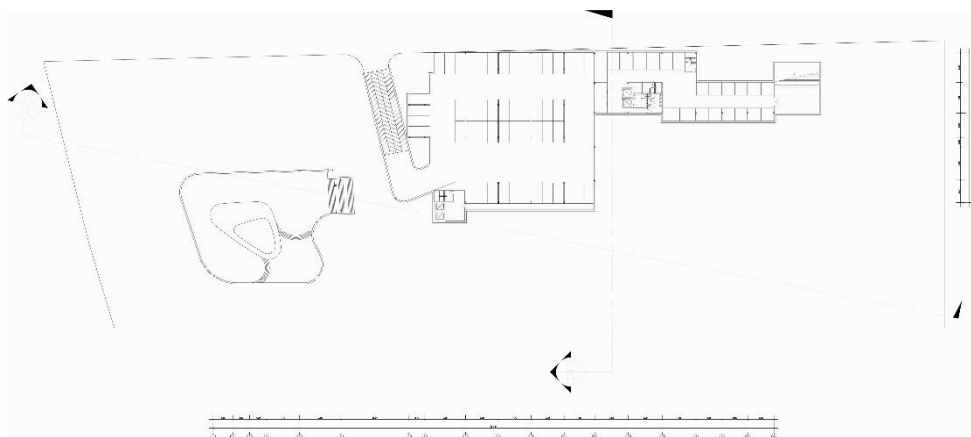

รูปที่ 5.17 รูปที่แสดงถึงอาคารเก่า อาคารที่มีสภาพเก่า และ parasite ชั้น 4-6

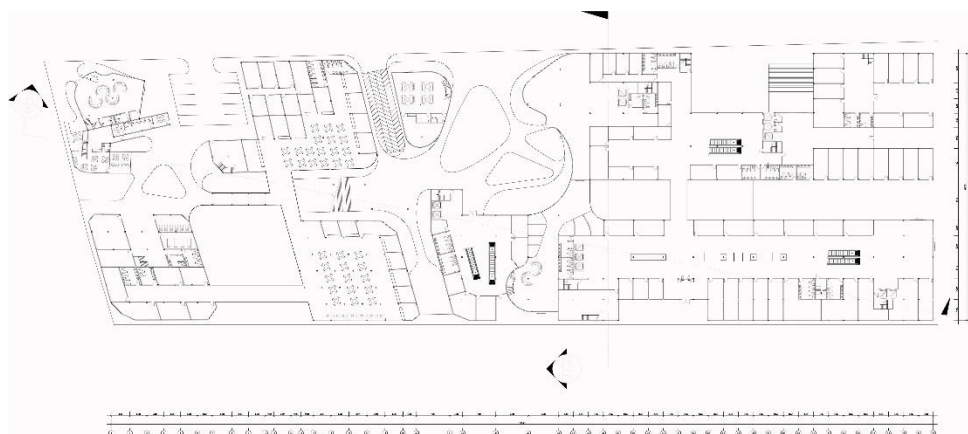
คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ การออกแบบพื้นที่โล่งระหว่างส่วน spa และศูนย์อาหารเพิ่มเติม และใส่รายละเอียด ใส่เฟอร์นิเจอร์ลงไปแบบแปลนให้เรียบร้อย รวมถึงแก้การจัดพื้นที่ชายบางส่วนในศูนย์การค้าที่บางส่วนอาจมีขนาดใหญ่ไปหรือเล็กไป และทางสัญจรที่อาจจะแคบไปสำหรับศูนย์การค้า และใส่ห้องน้ำในแต่ละชั้นแต่ละส่วนให้ตรงตามกฎหมายให้เรียบร้อย

5.3.4 การพัฒนางานออกแบบครั้งที่ 4

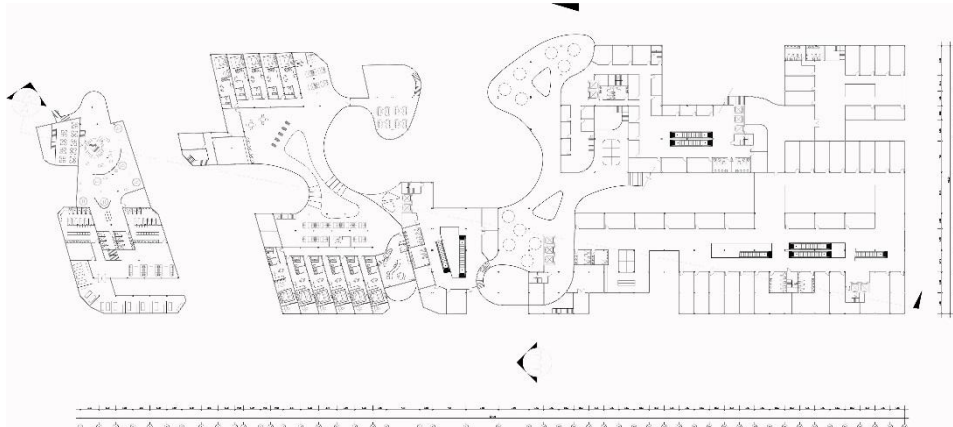
การนำเสนอในครั้งที่ 4 นั้นเป็นการตรวจครั้งสุดท้ายก่อนจะทำส่ง Final Thesis โดยทำอาคารให้มีรายละเอียดมากที่สุดและถูกต้องมากที่สุดโดยมีการนำเสนอในรูปแบบชั้นสมบูรณ์ที่สุดและการนำเสนอเน้นไปที่แนวคิดที่เกิดขึ้นระหว่าง อาคารเก่าแบบโคโลเนียล อาคารที่มีสภาพเก่า 6 ชั้นหรือห้องแถว 3-4 ชั้น กับ parasite ได้อย่างชัดเจน ส่วนที่นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้คือแบบแปลนชั้นที่ 1 และ 2 ที่เสร็จสมบูรณ์เรียบร้อย และรูปตัดทั้ง 2 รูปที่ใส่รายละเอียดแล้ว

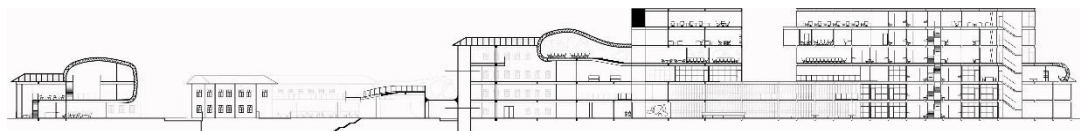
รูปที่ 5.18 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นใต้ดิน

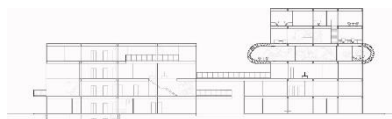
รูปที่ 5.19 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น 1

รูปที่ 5.20 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น2

รูปที่ 5.21 รูปที่แสดงรูปตัดอาคารรูปที่ 1

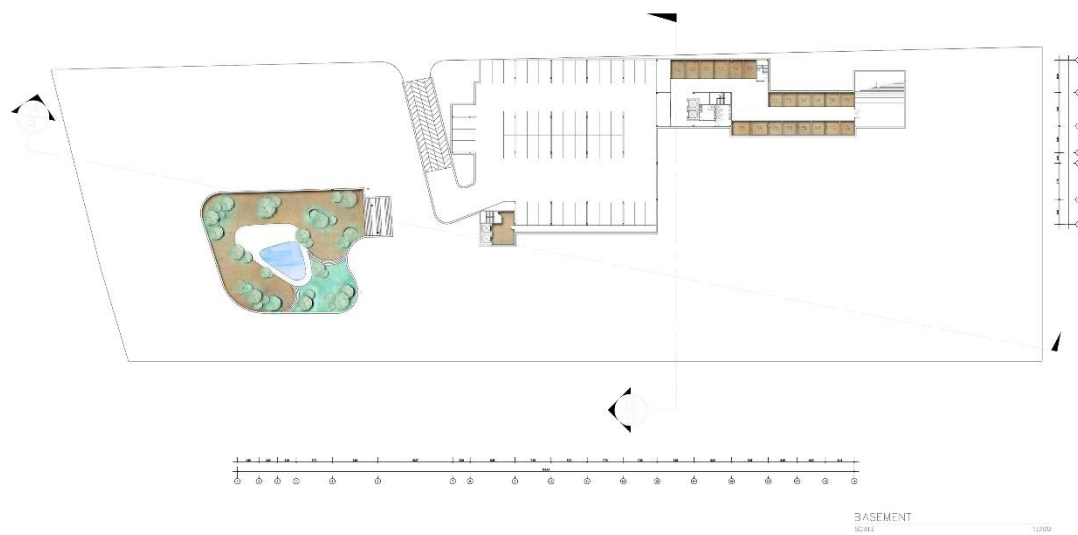

รูปที่ 5.22 รูปที่แสดงรูปตัดอาคารรูปที่ 2

รูปที่ 5.23 รูปที่แสดงรูปแบบของmass model

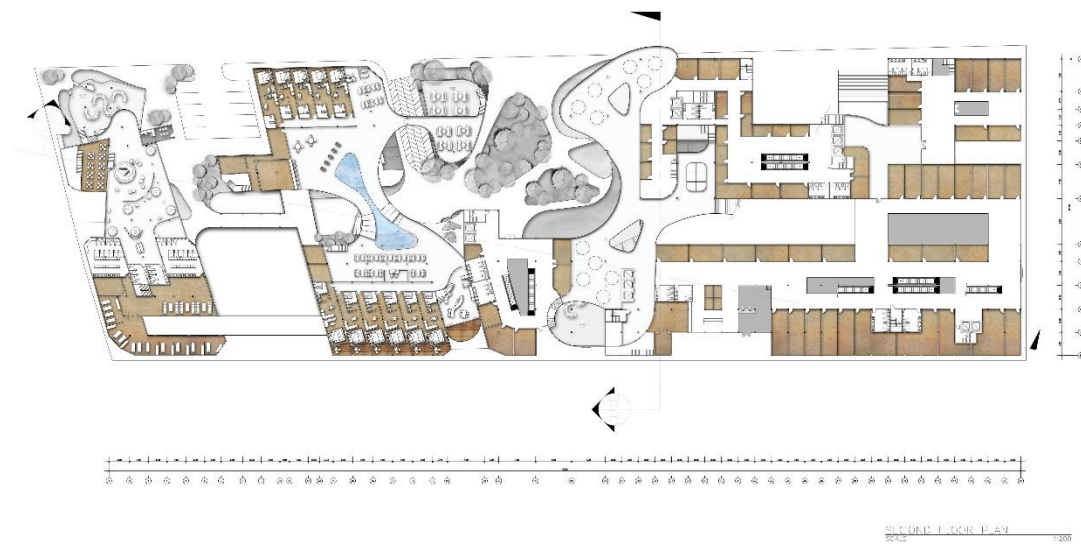
5.4 ผลงานการออกแบบขั้นสุดท้าย

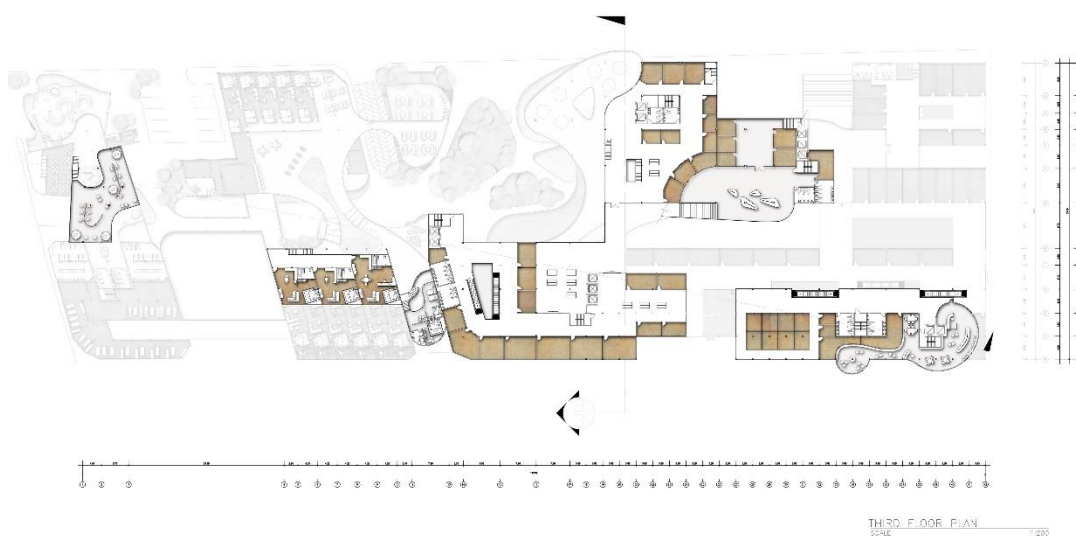
รูปที่ 5.24 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้นใต้ดิน

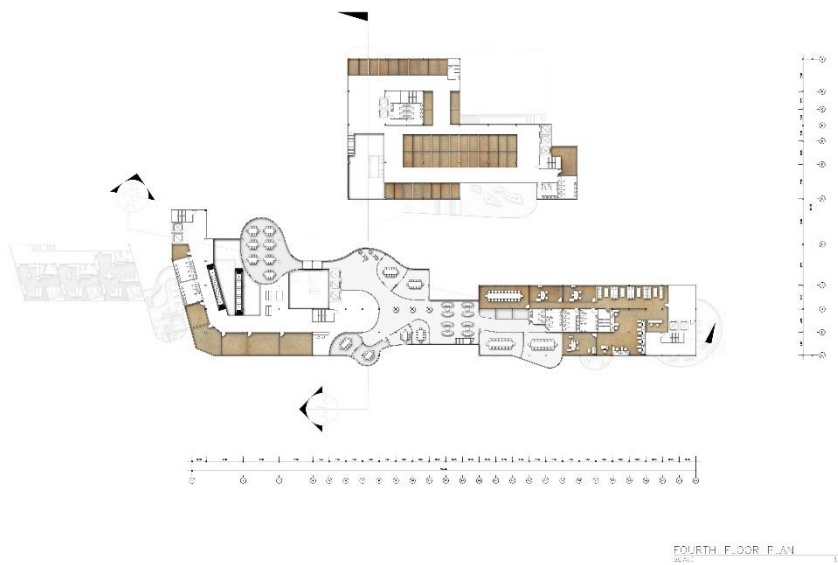
รูปที่ 5.25 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น 1

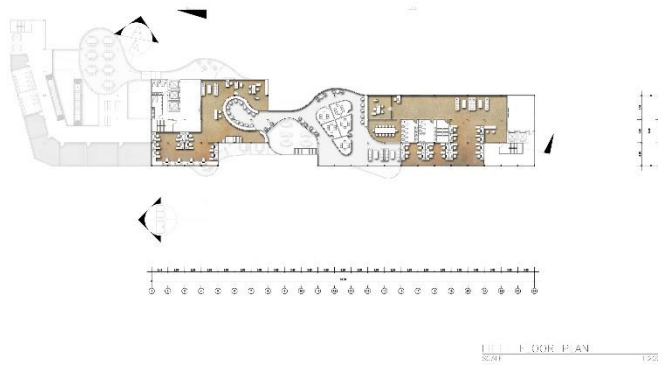
รูปที่ 5.26 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น2

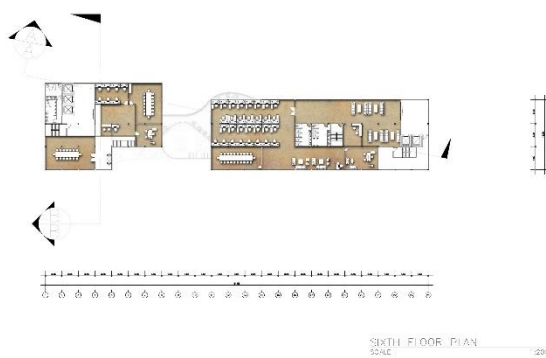
รูปที่ 5.27 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น3

รูปที่ 5.28 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น4

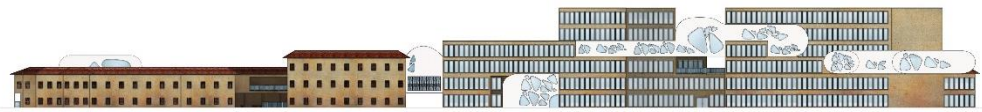

รูปที่ 5.29 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น5

รูปที่ 5.30 รูปที่แสดง Schematic Design ชั้น6

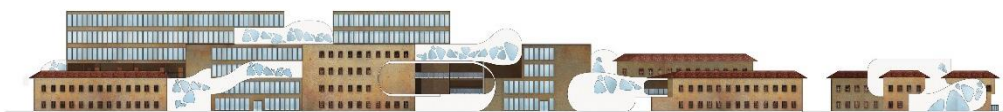
รูปที่ 5.31 รูปที่แสดง elevation1

รูปที่ 5.32 รูปที่แสดง elevation2

รูปที่ 5.33 รูปที่แสดง elevation4

รูปที่ 5.34 รูปที่แสดง elevation3

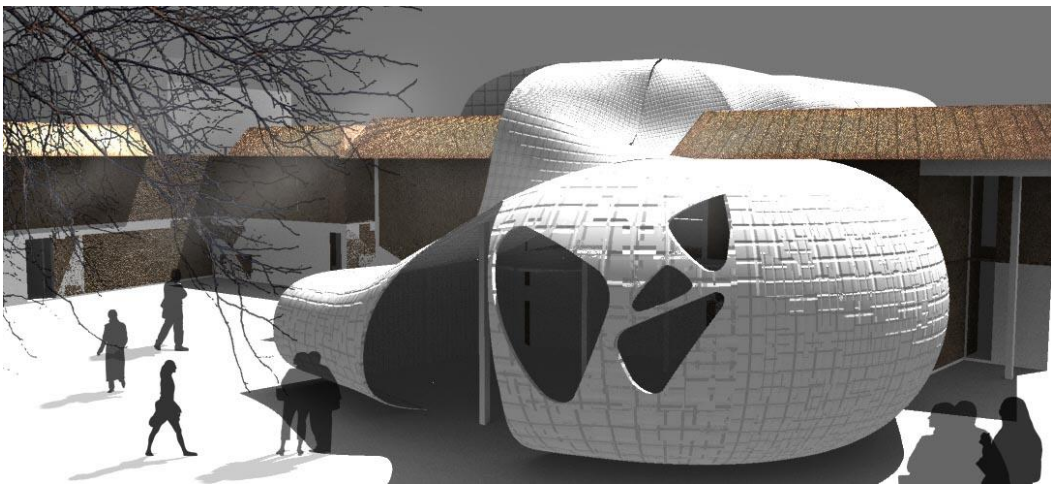
รูปที่ 5.35 รูปที่แสดง section A-A

รูปที่ 5.36 รูปที่แสดง section B-B

รูปที่ 5.37 รูปที่แสดงทัศนียภาพ 1

รูปที่ 5.38 รูปที่แสดงทัศนียภาพ 2

รูปที่ 5.39 รูปที่แสดงทัศนียภาพ 3

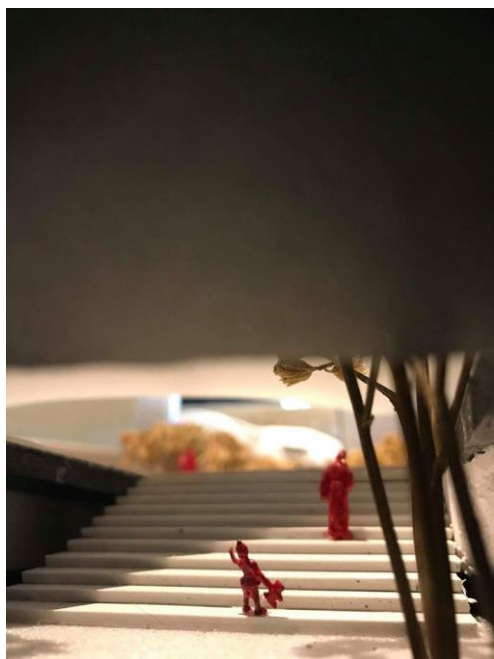
รูปที่ 5.40 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.41 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.42 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.43 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.44 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.45 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่ 5.46 รูปที่แสดงหุ่นจำลอง

บรรณุกรม

ฐานข้อมูล(เว็บไซต์)

- เดลินิวส์. 2557. “รำลึกย่านการค้ารัตนโกสินทร์ แรกเริ่มที่ เวียงนครเขษม”
สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560 จาก <https://www.dailynews.co.th/article/240513>.
- นิमित มรกต. 2553. “ปรสิตและปรสิตวิทยา”
สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.medicine.cmu.ac.th/dept/parasite/WEBTHAI/StudentSheets/331Lecture/NewPdf/เอกสารสอน331/0.1นิมิตร%20intro%20protozoa-แก้ไข>.
- ปทุมทริกา ไพบุญย์ศิริ. 2551. “ECOSYSTEM ระบบนิเวศ”
สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.student.chula.ac.th/56370570/profile.html>.
- ยังคิด . 2555. “เวียงนครเขษม นครแห่งความสุข”
สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2560 จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/political79-2/2012/10/16/entry-1>.
- วสันต์ บุญหมื่นไวย. 2557. “ปัญหาหาบเร่แผงลอยบริเวณนอกจุดผ่อนผันอย่างยิ่งย่น”
สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 จาก http://203.155.220.175/newweb/images/stories/pdf/58/km/k_wasan.
- วิกิพีเดีย. 2516. “พระราชกฤษฎีกา แบ่งกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นเขต พ.ศ. 2516”
สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2560 จาก <https://th.wikipedia.org/wik>.
- สนิท จรอนันต์. 2543. “ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร”
สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2560 จาก http://203.155.220.230/m.info/bma_k/knw5.html.
- กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2556. “แผนที่ 50 เขตในกรุงเทพมหานคร”
สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 จาก <http://www.bsa.or.th/รหัสเรื่องขอรับไป-ร๑/แผนที่-50-เขต-ในกรุงเทพมหานคร.html>.
- สำนักผังเมือง. 2548. “แผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่”
สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 จาก http://cpd.bangkok.go.th/files/admin/load_doc/devbma20y/bmadev20y01.pdf

บรรณุกรม(ต่อ)

วิทยานิพนธ์

พชรวรรณ แก้วขาว. 2556. “การศึกษาปัญหาและปัจจัยที่มีความสำคัญต่อศักยภาพพื้นที่ย่านบ้านหม้อวังบูรพาภิรมย์.” วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ

นายสุเมฆ ว่องกิจเจริญ

วัน เดือน ปี เกิด

29 เมษายน พ.ศ. 2537

การศึกษา

ระดับอนุบาล

ปี 2542 อนุบาลบัณฑิตวิทย์ จ.กรุงเทพมหานคร

ระดับประถม 1-6

ปี 2545 สารสาสน์ประชาอุทิศฯ จ.กรุงเทพมหานคร

ระดับมัธยม 1-6

ปี 2550 สารสาสน์ประชาอุทิศฯ จ.กรุงเทพมหานคร

ระดับอุดมศึกษา

ปี 2556 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน